

*Załącznik
do Uchwały nr XX/155/04 Rady Gminy Działdowo
z dnia 13 września 2004 roku*

**PLAN ROZWOJU LOKALNEGO
GMINY DZIAŁDOWO
na lata
2004-2006 oraz 2007-2013**

Działdowo 2004

Spis treści

I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	4
II. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA W GMINIE DZIAŁDOWO	5
1. Położenie.....	5
2. Sfera społeczna	7
2.1. Sytuacja demograficzna	7
2.2. Poziom wykształcenia ludności	12
2.3. Bezrobocie	12
3. Środowisko przyrodnicze	15
4. Warunki klimatyczne	20
5. Infrastruktura techniczna	
5.1. Komunikacja i drogownictwo	21
5.2. Wodociągi i kanalizacja	23
5.3. Gospodarka odpadami	25
5.4. Telekomunikacja i poczta	26
5.5. Zapatrzenie w gaz.....	26
5.6. Elektroenergetyka	26
6. Działalność gospodarcza	27
6.1. Rolnictwo	31
6.2. Leśnictwo	33
6.3. Turystyka.....	34
7. Infrastruktura społeczna	34
7.1. Ochrona zdrowia	35
7.2. Oświata i wychowanie	36
8. Mieszkalnictwo	38
III. LISTA ZADAŃ SŁUŻĄCYCH POPRAWIE WARUNKÓW ZAMIESZKANIA W GMINIE NA LATA 2004-2013	42
IV . REALIZACJA DZIAŁAŃ I ZADAŃ	52
Obszar 1.poprawa stanu infrastruktury technicznej na obszarze gminy	54
Budowa i modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków	55
Budowa i modernizacja urządzeń zaopatrzenia w wodę i poboru wody	58
Budowa i modernizacja dróg gminnych	60
Wprowadzenie kompleksowego systemu gospodarki odpadami	63
Poprawa jakości powietrza oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	66
Kompleksowe uzbrojenie terenu pod inwestycje	68
Obszar 2. Poprawa zagospodarowania w infrastrukturę społeczną	70
Budowa i modernizacja gminnej bazy kulturalnej	71

Budowa i modernizacja gminnej bazy turystycznej	73
Poprawa stanu lokalnej infrastruktury edukacyjnej i sportowej	75
V. PLAN FINANSOWY NA LATA 2004 – 2006	78
VI. PLAN FINANSOWY NA LATA 2007 – 2013	83
VII. SYSTEM WDRAŻANIA	87
VII. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	88

I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Plan rozwoju lokalnego realizowany będzie na obszarze gminy Działdowo. Gmina Działdowo położona jest w powiecie działdowskim w południowej części województwa warmińsko – mazurskiego.

Czas realizacji planu podzielono na dwa okresy, tj. lata 2004-2006 oraz 2007-2013.

II. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA W GMINIE DZIAŁDOWO

1. Położenie

Gmina Działdowo położona jest w południowej części województwa warmińsko-mazurskiego (rys.1.), w powiecie działdowskim – około 80 km od Olsztyna (rys.2). Siedziba Urzędu Gminy znajduje się w mieście Działdowo. Wiodącą funkcją gminy jest rolnictwo oraz obsługa ludności i rolnictwa. Funkcją uzupełniającą jest eksploatacja surowców mineralnych (kruszywa) i związany z nią przemysł. Omawiany obszar sąsiaduje z gminami: Dąbrówno, Rybno, Płońnica, Iłowo – Osada, Kozłowo, miasto Działdowo w woj. warmińsko – mazurskim, oraz gm. Kuczbork i Lipowiec w woj. mazowieckim.

Rys. 1. Województwo warmińsko-mazurskie wg podziału administracyjnego

Źródło: www.gminypolskie.pl

Gmina Działdowo zajmuje obszar 273 km², co stanowi ok. 28% powierzchni powiatu działdowskiego i 1,1% powierzchni województwa warmińsko-mazurskiego. Gmina podzielona jest na 30 sołectw (tabela 1), w których znajduje się 35 miejscowości.

Rys. 2. Podział administracyjny powiatu działdowskiego

Mapa administracyjna (C) IMAGIS 2003

Źródło: www.gminypolskie.pl

Ogólna liczba mieszkańców według spisu powszechnego z 2002 roku wynosi 9832, co stanowi 14,6% ludności powiatu działdowskiego.

Tabela 1. Wykaz sołectw na terenie gminy Działdowo

LP.	Sołectwa	LP.	Sołectwa	LP.	Sołectwa
1	Burkat	11	Kramarzewo	21	Pierławki
2	Filice	12	Krasnołaka	22	Požary
3	Gnojenko	13	Księży Dwór	23	Rywociny
4	Gnojno	14	Kurki	24	Ruszkowo
5	Gąsiorowo	15	Lipówka	25	Sękowo
6	Grzybiny	16	Malinowo	26	Turza Wielka
7	Jankowice	17	Myśleńta	27	Uzdowo
8	Kisiny	18	Mosznica	28	Wysoka
9	Kłęczkowo	19	Niestoja	29	Zakrzewo
10	Komorniki	20	Petrykozy	30	Rudolfowo

Źródło: www.dzialdowo.ug.gov.pl

Gmina leży w pobliżu drogi krajowej nr 7, relacji Warszawa-Gdańsk, zaś miasto Działdowo jest jednym z ważniejszych węzłów kolejowych w Polsce. Przez teren gminy przebiega linia magistralna nr 9 Warszawa-Gdańsk.

Wskaźnik pokrycia gminy Działdowo terenami leśnymi wynoszący 17% znacznie odbiega od średniej w województwie, dla którego kształtuje się on na poziomie 29%.

Do podstawowych bogactw gminy Działdowo należą kruszywa, złoża kredy jeziornej oraz torfu. Na terenie gminy znajdują się 4 złoża kruszyw w rejonie wsi Grzybiny, Turza Wlk., Wysoka i Gnojno oraz złoża torfu w rejonie wsi Kisiny i Zakrzewo.

Na terenie gminy Działdowo znajdują się dwa jeziora: Straszewo we wsi Jankowice i Grzybiny we wsi o tej samej nazwie. Przez gminę przepływają rzeki Działdówka, Pierławka, Lipówka oraz mniejsze ciek wodne.

2. Sfera społeczna

2.1. Sytuacja demograficzna

Sytuacja demograficzna jest niezwykle ważnym czynnikiem determinującym rozwój społeczno-gospodarczy danego obszaru. Do opisu sytuacji demograficznej w gminie wykorzystano strukturę ludności według wieku i płci oraz podstawowe procesy ruchu naturalnego i migracyjnego. Konfiguracja i powiązania wyżej wymienionych zmiennych decyduje i będzie decydować o przyszłej dynamice ludności na obszarze gminy.

Tabela 2. Podstawowe dane demograficzne w gminie Działdowo (stan na 2002 rok)

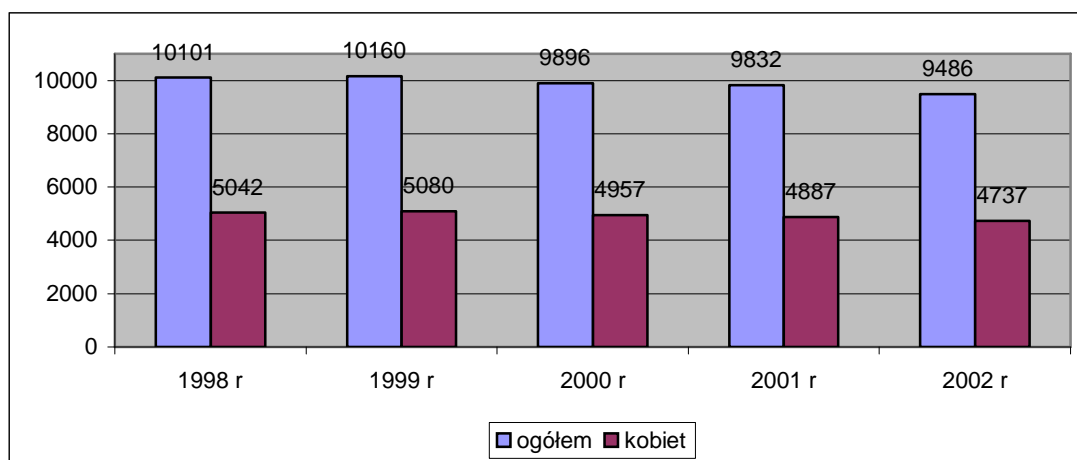
Gmina	Ludność				Kobiety na 100 mężczyzn	
	ogółem	%	w tym kobiety			1 km ²
			liczba	%		
Powiat	67441	100	34349	100	70	104
gm. Działdowo	9832	14,6	4882	14,2	36	99

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Gmina Działdowo jest typową pod tym względem gminą wiejską w Polsce, o porównywalnym potencjale ludnościowym. Gęstość zaludnienia w gminie wynosi obecnie 36 osób/km². Wskaźnik ten dla województwa warmińsko-mazurskiego wynosi 70 osób/km², a dla kraju 124 osoby/km². Świadczy to o niskim zaludnieniu gminy w

stosunku do województwa. Znacznie lepiej ten wskaźnik wygląda w porównaniu do pozostałych gmin wiejskich województwa, dla których ten wskaźnik wynosi 25 osób/km². Saldo migracji w gminie jest ujemne i w roku 2001 wyniosło -71 osób. W przeciągu ostatnich czterech lat ludność gminy zmniejszyła się o 269 osób, a wskaźnik gęstości zaludnienia o 1,6 osoby/km². Spadek ten wywołany jest między innymi włączeniem miejscowości Kolgartowo w granice administracyjne miasta Działdowo oraz jest pochodną zmian w liczbie mieszkańców powiatu działdowskiego (spadek o 944 w porównaniu do roku 1999).

Liczba osób faktycznie zamieszkujących gminę wg stanu na dzień 31 XII 2002 roku kształtowała się na poziomie 9486, z czego kobiety stanowiły 49,9%. Zmiany stanu ludności wg faktycznego stanu zamieszkania na przestrzeni lat 1998-2002 w gminie Działdowo przedstawia wykres nr 1. W okresie pomiędzy rokiem 1998, a 2002, łączny poziom spadku ludności w gminie, wg faktycznego miejsca zamieszkania wyniósł 307 osób, a więc zmniejszył się do ok. 94% stanu z 1998 roku.

Rys. 1. Stan ludności wg faktycznego miejsca zamieszkania na 31 XII

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

W powiecie działdowskim zamieszkuje około 4,6% wszystkich mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego. Analizując pod kątem miejsca zamieszkania sytuację demograficzną w powiecie działdowskim na tle województwa można stwierdzić, że w miastach na terenie powiatu działdowskiego zamieszkuje 3,4% mieszkańców województwa, a na terenach wiejskich - 6,4%. Mężczyźni w powiecie działdowskim stanowią większość. Na 100 kobiet przypada 100,4 mężczyzn. Mężczyźni stanowią 50,1% wszystkich mieszkańców powiatu. Większość mieszkańców powiatu zamieszkuje obszary wiejskie (około 55,7%).

Tabela 3. Sytuacja demograficzna w powiecie działdowskim

Ludność														
Powiat	Ogółem	%	mężczyźni	%	kobiety	%	miasta				wieś			
							razem	%	kobiety	%	razem	%	kobiety	%
działdowski	67422	100,0	33087	49,1	34335	50,9	29848	44,3	15455	22,9	37574	55,7	18880	28,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Ujemne saldo migracji występujące w gminach powiatu działdowskiego przy jednoczesnym niewielkim przyroście naturalnym, powoduje zmniejszanie się liczby mieszkańców. Dane z roku 2003 wskazują, że tendencja spadkowa w gminie ma charakter trwały (porównaj tabela 3). W krajach o rozwiniętej gospodarce, zmniejszanie się liczby mieszkańców na terenach wiejskich spowodowane migracją jest uznawane za zjawisko negatywne, ze względu na potrzeby i możliwości rozwojowe obszarów wiejskich. W polskich warunkach tereny wiejskie charakteryzują się dużym bezrobociem wśród mieszkańców niezwiązanych z rolnictwem oraz znacznymi nadwyżkami siły roboczej w rolnictwie. W tej sytuacji odpływ mieszkańców z terenu gmin powiatu wydaje się zjawiskiem naturalnym. Osoby decydujące się na migrację czynią to w większości z przyczyn ekonomicznych. Z punktu widzenia przyszłych potrzeb rozwojowych powiatu i gmin migracja jest zjawiskiem negatywnym, ponieważ utrzymywanie się ujemnego salda migracji dotyczącego głównie młodzieży prowadzi do deformacji struktury demograficznej w powiecie, co z kolei ograniczyć może w przyszłości możliwości rozwojowe.

Tabela 4. Ruch naturalny i migracyjny ludności w gminie Działdowo

Ip.	Wskaźnik	Gmina Działdowo			Powiat działdowski	
		1998	2001	2003 (30.VI)	2001	2003 (30.VI)
1	Ludność (w tys)	10101	9832	9 490	67441	65 692
2	Przyrost naturalny	55	71	47*	252	177*
3	Saldo migracji	- 39	-71	b.d.	-308	b.d.
4	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	5,5	7,2	5,0*	3,7	1,8*

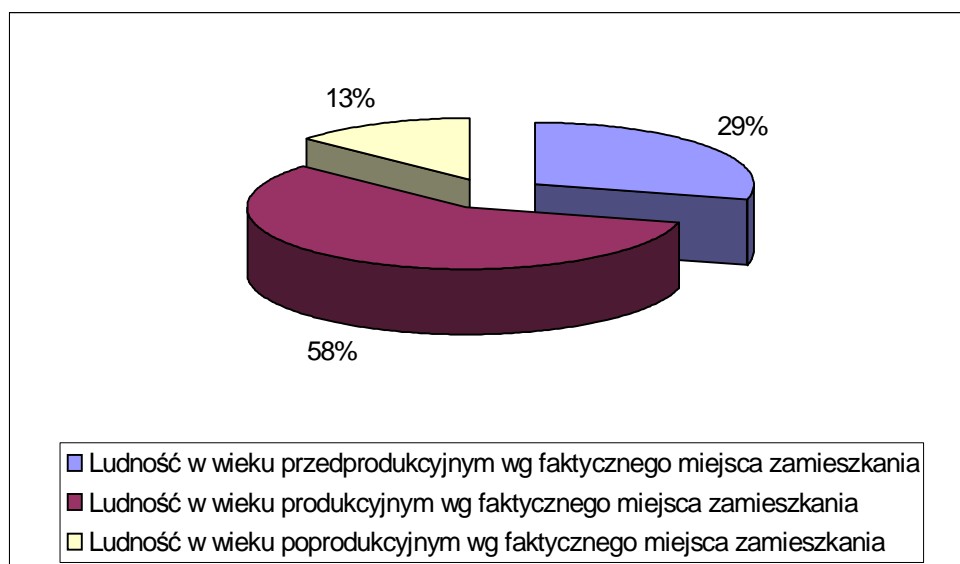
* - dane pochodzą z dnia 31 XII 2002 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Sieć osadnicza powiatu działdowskiego zdeterminowana jest głównie historycznie. Drugim czynnikiem, który kształtował sieć osadniczą jest rozwój pozarolniczych form działalności gospodarczej oraz istnienie dużej ilości wielkoobszarowych gospodarstw rolnych. W systemach osadniczych za sytuację, która sprzyja rozwojowi społeczno-gospodarczemu oraz ułatwia wzrost aktywności ekonomicznej mieszkańców poszczególnych obszarów wiejskich uznaje się brak zabudowy rozproszonej poza zabudową zwartą. Z badań przeprowadzonych przez Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa Polskiej Akademii Nauk wynika, że województwo warmińsko-mazurskie, w tym powiat działdowski posiada układ osadniczy dobry i średnio dobry¹.

Struktura ludności pod względem wieku ma znaczenie ekonomiczne. Podstawowy podział społeczeństwa ze względu na wiek dzieli je na trzy grupy: ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym.

W Gminie Działdowo wśród ludności wg faktycznego stanu zamieszkania na dzień 31 XII 2002 przeważają osoby w wieku produkcyjnym – 5495 osób, stanowią one 57,9% wszystkich mieszkańców gminy (wykres 2).

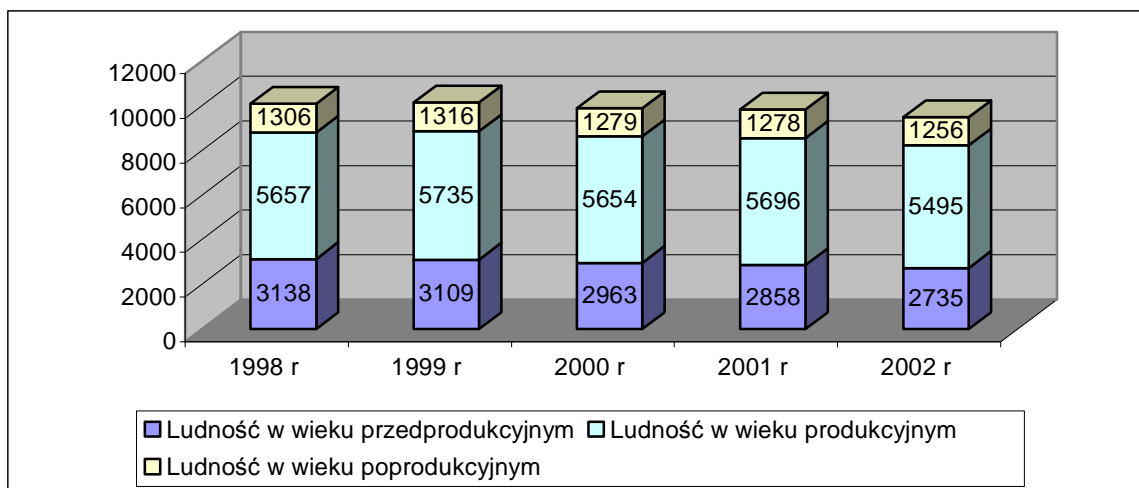

Rys 2. Struktura ludności ze względu na wiek wg faktycznego stanu zamieszkania (na dzień 31 XII 2002)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

¹ Heffner K., 2000, Typologia gmin wiejskich w Polsce pod kątem widzenia układu osadniczego, w: Lokalne bariery rozwoju obszarów wiejskich, Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa (FAPA), Warszawa, s. 85.

Istotną dla prognoz demograficznych grupę wiekową mieszkańców stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym. Osoby w tej grupie wiekowej stanowią będą w przyszłości o możliwościach rozwojowych danego obszaru. To one w przyszłości stworzą szkielet rynku pracy. W gminie Działdowo udział mieszkańców w wieku do 18 lat jest wysoki i stanowi ok. 28,8% ogółu ludności. Mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym stanowią tylko 13,2 %. Zmiany w strukturze ludności gminy Działdowo, ze względu na wiek, za okres 1998-2002 przedstawia wykres 3.

Rys. 3. Struktura ludności ze względu na przydatność zawodową

Wśród ludności przeważają mężczyźni - 4758 osób, kobiet jest 4737. Wskaźnik feminizacji gminy wynosi 0,99 (powiat 1,04).

Wśród mieszkańców powiatu przeważają osoby w wieku produkcyjnym – 60,1%. W województwie ten wskaźnik wynosi 59,7% (w kraju 60%). Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi 27,2% ludności - w województwie 28,2 % (w kraju 25,5%), a w wieku poprodukcyjnym 12,7%, - w województwie 14,5% (kraj 14,5%). W powiecie działdowskim na przestrzeni ostatnich siedmiu lat zaobserwować można spadek liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym z 21043 do 18359 osób. Przy dodatnim przyroście naturalnym jaki występuje na terenie powiatu, wynika to najprawdopodobniej z migracji ludzi młodych z terenu gminy. W przypadku osób w wieku produkcyjnym ich liczba z roku na rok wzrasta. Zjawisko to jest pozytywne w przypadku, gdy podaż pracy w powiecie byłaby wystarczająca.. W przypadku wysokiego bezrobocia zjawisko to jest niepokojące, powoduje bowiem coraz większy popyt na pracę. W obecnej sytuacji jest to jedna z przyczyn tak wysokiej stopy bezrobocia. Na terenie powiatu występuje również wyraźny wzrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.

2.2. Poziom wykształcenia ludności

Wykształcenie społeczeństwa jest jednym z kluczowych czynników rozwojowych gminy. Wskazany element jest niezwykle istotny w procesie rozwoju gospodarczego gminy. Wynika to z faktu, że wśród osób bezrobotnych w całym regionie Warmii i Mazur, jak i również w gminie, najmniejszą liczbę stanowią osoby z wykształceniem wyższym (w 2002 roku tylko około 1% bezrobotnych), największą natomiast mieszkańcy z wykształceniem podstawowym, zawodowym oraz niepełnym podstawowym.

Jednym z czynników wpływających na poziom wykształcenia mieszkańców jest możliwość dostępu ludności do usług edukacyjnych. Od roku 1996 gmina przejęła szkoły jako zadanie własne. Od tego roku odpowiada ona między innymi za właściwą gospodarkę finansową szkół i zabezpieczenie im wystarczających zasobów finansowych. Przejęcie oświaty oznaczało podwojenie budżetu rocznego gminy, bowiem wydatki na oświatę stanowią około 50% wszystkich wydatków gminy. Wydatki na oświatę przewyższają subwencję oświatową. Świadczy to o skali problemu i jednocześnie o priorytetowym traktowaniu tego problemu przez elity rządzące. Na obszarze gminy Działdowo działa 7 szkół podstawowych, 2 gimnazja oraz 1 zespół szkół.

2.3. Bezrobocie

Bezrobocie jest jednym z wiodących problemów społecznych gminy Działdowo. Na dzień 31 grudnia 2003 roku, w Powiatowym Urzędzie Pracy w Działdowie, zarejestrowanych było ogółem 1558 mieszkańców gminy Działdowo, z czego kobiety stanowiły 55,8%. Niepokojącym zjawiskiem jest fakt, iż jedynie 14,4% bezrobotnych posiadało prawo do zasiłku. W przypadku kobiet, liczba osób pozbawionych tego prawa jest jeszcze większa, bo wynosi ok. 91%. Wskazane wartości odbiegają od średnich wskaźników powiatu działdowskiego, które kształtują się odpowiednio na poziomie 18,4% i 12,6%. Szczegółowe informacje na temat bezrobocia w powiecie działdowskim znajdują się w tabeli nr 5.

Tabela 5. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Działdowie w poszczególnych gminach – stan aktualny na dzień 31 grudnia 2003 r.

Gminy	Ogółem	z prawem do zasiłku	Kobiet	kobiet z prawem
Miasto Działdowo	2569	512	1504	225
Gmina Działdowo	1558	224	869	78
Gmina Iłowo-Osada	1034	193	559	69
Gmina Płońska	676	101	385	29
Gmina Rybno	973	176	569	58
Miasto i Gmina Lidzbark	2033	422	1129	172
Ogółem	8843	1628	5015	631

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

Bezrobocie w powiecie działdowskim w dużej mierze ma charakter długoterminowy, ponieważ 16,8% bezrobotnych jest bez pracy od roku do dwóch lat, a aż 39% pozostaje bez pracy więcej niż dwa lata. W przypadku kobiet sytuacja jest jeszcze bardziej dramatyczna. Od roku do dwóch lat bez pracy jest 15%, ale już powyżej dwóch lat sytuacja ta dotyczy niemalże 50% bezrobotnych kobiet. Długoterminowe bezrobocie jest zjawiskiem niezwykle negatywnym społecznie, ponieważ powoduje deprivację potrzeb, jak również poczucie degradacji i marginalizacji społeczno-ekonomicznej oraz własnej wartości. Pojawia się również niebezpieczeństwo zjawiska bezrobocia dziedzicznego. Ponad 25,5% zarejestrowanych bezrobotnych nie przekroczyło 25 roku życia. Wśród osób z wyższym wykształceniem występuje mniejszy odsetek osób pozostających bez pracy. Osoby z wyższym wykształceniem stanowią mniej niż 2% ogółu bezrobotnych i jedynie 12% z nich pozostaje bez pracy dłużej niż dwa lata. W grupie osób bezrobotnych z wyższym wykształceniem szczególnie duży odsetek stanowią kobiety, bo aż 73%. Osoby ze średnim licealnym wykształceniem stanowią 6,1%, a ze średnim zawodowym i policealnym już 17,9%. Ponad 37% bezrobotnych może się wykazać jedynie zawodowym wykształceniem zawodowym. Pozostałe 36,8% ukończyło co najwyżej szkołę podstawową. Dane dotyczące struktury bezrobocia na terenach wiejskich powiatu działdowskiego przedstawia tabela nr 6.

Tabela 6. Bezrobotni zamieszkali na wsi według wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy
i czasu pozostawania bez pracy stan w końcu 2003 roku

Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych	Z tego wg czasu pozostawania bez pracy w						Liczba bezrobotnych	Z tego wg czasu pozostawania bez pracy w						
			do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	pow.		do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	pow.	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Wiek	15-17 lat	01	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	18-24	02	1326	96	197	270	216	263	284	714	36	77	149	118	127	207
	25-34	03	1491	82	161	192	197	224	635	905	34	56	96	105	116	498
	35-44	04	1212	66	116	117	131	204	578	680	22	38	56	50	94	420
	45-54	05	903	40	78	63	93	143	486	465	10	19	33	33	58	312
	55-59	06	85	1	4	5	8	13	54	36	0	2	3	3	0	28
	60-64	07	4	0	1	0	0	1	2							
Wykształcenie	wyższe	08	52	3	12	15	11	4	7	40	2	8	12	8	4	6
	policealne i średnie zawodowe	09	749	60	88	133	130	125	213	509	30	46	85	87	77	184
	średnie ogólnokształcące	10	181	12	27	32	28	31	51	140	8	19	23	23	22	45
	zasadnicze zawodowe	11	1865	122	243	257	242	325	676	914	40	77	112	105	124	456
	gimnazjalne i poniżej	12	2175	88	188	210	234	363	1092	1197	22	42	105	86	168	774
Staż pracy ogółem	do 1 roku	13	675	28	42	76	62	98	369	513	14	23	57	36	71	312
	1-5	14	1144	79	130	156	144	194	441	641	34	41	76	76	91	323
	5-10	15	784	46	98	103	120	122	295	411	18	37	46	56	61	193
	10-20	16	806	48	101	81	94	149	333	369	9	27	32	33	59	209
	20-30	17	406	29	55	36	65	83	138	83	5	4	6	13	14	41
	30 lat i więcej	18	25	3	3	0	10	8	1	4	1	1	0	1	0	1
	bez stażu	19	1182	52	129	195	150	194	462	779	21	59	120	94	99	386
Ogółem	20	5022	285	558	647	645	848	2039	2800	102	192	337	309	395	1465	

Poziom bezrobocia w powiecie działdowskim (30,4%) nieznacznie przekracza średnią dla województwa warmińsko-mazurskiego, dla którego wskaźnik stopy bezrobocia jest najwyższy w kraju i na koniec marca 2004 roku wynosił 31,0%. W porównaniu do 2003 roku, stopa bezrobocia jest niższa o 0,7 punktu procentowego. Wskaźnik stopy bezrobocia w regionie jest półtorakrotnie wyższy niż średni w kraju wynoszący 20,5 %. Liczba bezrobotnych w województwie stanowi 5,3% populacji ogólnopolskiej liczącej 3.265,8 tys. osób pozostających bez pracy. Na koniec marca br. bezrobocie w województwie warmińsko – mazurskim ukształtowało się na poziomie 173.408 osób. W stosunku do lutego obserwujemy spadek liczby bezrobotnych o 2.202 osoby, tj. o 1,3%. Na koniec pierwszego kwartału ubiegłego roku liczba bezrobotnych ukształtowała się na poziomie 180.048, i była wyższa o 6 640 (3,7%) od liczby bezrobotnych w roku bieżącym. Spadek zarówno poziomu jak i stopy bezrobocia utrzymuje się drugi rok z rzędu, co może być oznaką pozytywnych trendów na rynku pracy.

Tabela 7. Bezrobocie w powiecie działdowskim na tle województwa warmińsko-mazurskiego
(31 XII 2003)

POWIATY	Bezrobotni zarejestrowani - stan w końcu grudnia 2003 r.			Stopa bezrobocia w %	Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy	Bezrobotni nowo zarejestrowani	Bezrobotni wyrejestrowani
	ogółem	w tym					
		kobiety	z prawem do zasilku	- stan w końcu grudnia 2003 r.	- stan w końcu grudnia 2003r.	w grudniu 2003 r.	
WOJEWÓDZTWO	170430	89189	29972	28,3	865	13657	8531
Powiat działdowski	8843	5015	1628	31,3	491	691	377

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Istotnym problemem Gminy Działdowo jest zjawisko bezrobocia strukturalnego pozostawionego po spuściznie PGR, generującego obok ekonomicznych także problemy społeczne, w tym narastanie patologii.

3. Środowisko przyrodnicze

Obszar Gminy Działdowo położony jest w obrębie dwóch mezoregionów. Przeważająca część terenu obejmująca centralny i południowy obszar to mezoregion

Wzniesień Mławskich wchodzący w skład makroregionu Niziny Północnomazowieckiej. Stosunkowo niewielki obszar położony w północnej części gminy, który stanowi fragment makroregionu Pojezierza Chełmińsko – Dobrzyńskiego należy z kolei do mezoregionu zwanego Garbem Lubawskim.

Wydzielono następujące jednostki geomorfologiczne:

- wysoczyzna morenowa falista - obszar wyniesiony od ok.150 do ok. 200 m n.p.m. i obejmujący tereny położone w centralnej i południowej części gminy. Wysoczyzna posiada charakter lekko falistej (miejscami prawie płaskiej) równiny o nachyleniu powierzchni tylko lokalnie przekraczającym 5%. Cały obszar wysoczyzny urozmaicają nacinające go płytkie i dość szerokie dolinki pochodzenia fluwialnego i fluwialno-denudacyjnego. Największą z nich jest dolina rzeki Działdówki,
- wysoczyzna morenowa pagórkowata obejmuje stosunkowo niewielki fragment obszaru w północnej części gminy wyniesiony od ok. 180 do ok. 225 m n.p.m. Obszar ten związany jest z budującą działalnością lądolodu ostatniego zlodowacenia (bałtyckiego) i charakteryzuje się nieco bardziej urozmaiconą rzeźbą i większymi nachyleniami powierzchni przekraczającymi często 5 %. Można również zaobserwować występowanie dość rozległych i głębokich obniżen pochodzenia wytopiskowego oraz mocno wciętych w powierzchnię wysoczyzny form dolinnych utworzonych wskutek niszczącej działalności wód powierzchniowych i czynników denudacyjnych,
- równina sandrowa zajmuje północną część terenu gminy położoną pomiędzy obszarami wysoczyznowymi. Obszar ten wyniesiony jest od ok.160 do ok. 195 m n.p.m. i pod względem morfologicznym stanowi prawie płaską powierzchnię równinną (spadki w przewadze poniżej 2%), położoną na szlaku odpływu wód glacialnych. Powierzchnię urozmaicają płytko wcięte doliny rzeczne oraz obniżenia terenowe o charakterze wytopiskowym i dość licznie występujące tu niewielkie zagłębienia bezodpływowe.

Pod względem geologicznym teren gminy położony jest w obrębie Niecki Mazowieckiej, wypełnionej utworami kredy, trzeciorzędu i czwartorzędu, których miąższość waha się od około 220 m w zachodniej części gminy, 150 – 170 m w rejonie miasta Działdowa, do około 40 m we wschodniej części.

Wśród utworów występujących na terenie gminy przypowierzchniowo (do głębokości 4,5 m) wyróżniono:

§ utwory plejstoceniowe;

- § gliny morenowe zlodowacenia środkowopolskiego, wykształcone w postaci glin piaszczystych i piasków gliniastych oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe i lodowcowe wykształcone jako piaski różnoziarniste z domieszką i przewarstwieniami żwirów z otoczkami oraz podrzędnie przewarstwieniami pyłów i pyłów piaszczystych. Gliny zalegają na powierzchni nieregularnymi płatami bądź płytko w podłożu piasków;
- § piaski i żwiry z głazami budujące środkowopolskie wzgórza moren czołowych oraz piaski i żwiry budujące wały ozów o miąższości przeważnie powyżej 4,5 m;
- § piaski ze żwirem lodowcowe wykształcone przeważnie w postaci piasków drobnych, pospółek i żwirów oraz lokalne występujące gliny z okresu zlodowacenia bałtyckiego, o miąższości przeważnie powyżej 4,5 m;
- § piaski i żwiry wodnolodowcowe zlodowacenia bałtyckiego (faza leszczyńska i poznańska) wykształcone w postaci piasków grubych, średnich i żwirów, rzadziej piasków drobnych.
- § utwory holocenijskie;
- § rzeczno-bagienne i deluwialne utwory wypełniające dna dolin rzecznych i obniżeń, wykształcone w postaci torfów, namulów, piasków drobnych i średnich z domieszką humusu.

Utwory te są w przewadze utworami nienośnymi i słabonośnymi i nie nadają się do bezpośredniego posadowienia budynków.

Gmina Działdowo dysponuje stosunkowo dużą bazą zasobów kruszyw naturalnych. Udokumentowanych w kategorii przemysłowej jest sześć złóż:

1. Złoże pospółki „Grzybiny”, o średniej miąższości 6 m;
2. Złoże pospółki „Myślęta”;
3. Złoże pospółki „Gnojno” o średniej miąższości 6,7 m;
4. Złoże pospółki „Filice” o średniej miąższości 5,8 m;
5. Złoże pospółki „Komorniki”. Eksploatację tego złoża prowadzono do końca 1975 r.;
6. Złoże pospółki „Rywociny – Kęczewo”.

Gmina Działdowo znajduje się w obrębie dorzecza rzeki Drwęcy i rzeki Narwi. Dorzecze Drwęcy obejmuje stosunkowo niedużą powierzchnię terenu położoną w północno-zachodniej części gminy. Odpływ wód powierzchniowych skierowany jest generalnie w kierunku zachodnim do doliny rzeki Wel (bezpośredni dopływ rzeki Drwęcy). Lokalnymi odbiornikami wód powierzchniowych z tego obszaru są również dość często występujące tu drobne zagłębienia bezodpływowe oraz nieliczne lecz rozległe obniżenia terenowe częściowo wypełnione wodą. W związku z niewielkimi nachyleniami powierzchni i rzadką siecią ukierunkowanych odpływów wód powierzchniowych, obszar ten charakteryzuje się niezbyt dobrymi warunkami odwodnienia. Rzeka Wel, która jest tu generalnym odbiornikiem większości wód powierzchniowych, przepływa fragmentarycznie przez teren gminy na niewielkim odcinku wzdłuż jego zachodniej granicy. Dorzecze Narwi obejmuje większą część obszaru gminy. Odpływ wód powierzchniowych skierowany jest siecią dolinek bocznych do doliny głównej rzeki Działdówki (górną Wkra). Większe na ogół większymi nachyleniami powierzchni, jak również lepiej rozwinięta sieć dolin sprawia, że obszar ten charakteryzuje się nieco lepszymi warunkami odwodnienia w porównaniu do obszaru zlewni rzeki Wel. Na odcinku tym rzeka płynie dość szeroką, zabagnioną doliną o zmiennej szerokości dna z charakterystycznymi przewężeniami w rejonie Działdowa i miejscowości Zakrzewo.

Wyróżniono dwie strefy obszarów o odmiennym charakterze występowania zwierciadła wód gruntowych, związanym ze zróżnicowaniem przepuszczalności utworów przypowierzchniowych:

1. Strefa występowania ciągłego poziomu wód gruntowych o swobodnym zwierciadle. Obejmuje wody gruntowe utrzymujące się w przepuszczalnych utworach czwartorzędowych, o dobrych warunkach infiltracyjnych, budujących dna dolin, obniżeń, obszar równiny sandrowej i fragmenty wysoczyzny morenowej. Woda gruntowa utrzymuje się tu w przepuszczalnych piaszczystych osadach holocenijskich i plejstocenijskich, przy czym wody holocenijskie występujące w dnach dolin i obniżeń kontaktują się z wodami plejstocenijskimi na obszarach pozadolinnych (sandru oraz wysoczyzny) i są hydrostatycznie ze sobą związane wykazując ściśle uzależnienie okresowych wahań zwierciadła wody od wysokości stanu wody w rzekach. Im dalej od den dolin rzecznych, tym mniejsza jest ta zależność i wahania okresowe są w większym stopniu uzależnione od wielkości i intensywności opadów atmosferycznych. Głębokość występowania zwierciadła wody gruntowej wiąże się tu ściśle z wyniesieniem terenu n. p. m. i waha się od poniżej 1 m do powyżej 4 m od powierzchni terenu. Najpłytsze

występowanie zwierciadła wody związane jest z osadami holoceniowymi w obrębie den dolin i obniżen, gdzie woda gruntowa występuje z reguły płycej niż 2 m i miejscami bezpośrednio na powierzchni terenu w formie podmokłości. Na obszarach sandru i wysoczyzny zwierciadło wody zalega w osadach plejstoceniowych na ogół głębiej niż 2 m od powierzchni terenu i w miarę wzrostu wysokości bezwzględnych obniża się do głębokości większej niż 4 m wykazując ścisłą zależność od konfiguracji terenu. Na podstawie informacji uzyskanych od miejscowych użytkowników studni można stwierdzić, że wahania zwierciadła wód tego poziomu w skali rocznej i w przekroju wieloletnim zamykają się w granicach 0,5 – 1,5 m.

2. Strefa występowania wód gruntowych o zwierciadle nieciągłym, gdzie ciągłość zwierciadła wody może ulegać zakłóceniom. Zasięg tej strefy związany jest z powierzchniowym występowaniem (bądź też płytko w podłożu) utworów o utrudnionej przepuszczalności i gorszych warunkach infiltracyjnych tj. glin zwałowych, **związane** jest z przewarstwieniami piaszczystymi, które mogą występować na różnych głębokościach (wody śródglinowe o zwierciadle napiętym). W obrębie tej strefy zwierciadło wody może również utrzymywać się w utworach piaszczystych w stropie słaboprzepuszczalnych glin (wody naglinowe o zwierciadle swobodnym). Wahania zwierciadła wód gruntowych tego typu uzależnione są głównie od intensywności i wielkości opadów atmosferycznych. Z informacji uzyskanych od miejscowej ludności wynika, że niektóre studnie gospodarcze czerpiące wodę z tych poziomów odczuwają w okresie suszy jej niedobór. Z kolei podczas intensywnych opadów, względnie roztopów wiosennych należy się liczyć z możliwością występowania w obrębie tej strefy płytkich wód przypowierzchniowych tzw. „wierzchówek”, utrzymujących się blisko powierzchni terenu (w stropie glin), głównie na obszarach równinnych o utrudnionym odpływie wód opadowych.

Podstawę obecnego zaopatrzenia ludności w wodę pitną i do celów gospodarczych stanowią ujęcia I-ego poziomu wód gruntowych w studniach kopanych. W związku z możliwością występowania zanieczyszczeń bakteriologicznych związanych z często płytkim występowaniem wody gruntowej i brakiem warstwy izolującej, jak również ze względu na niejednokrotnie zbyt małą wydajność niektórych ujęć (zwłaszcza w okresach suchych), wody tego poziomu na ogół nie nadają się jako źródło zaopatrzenia w wodę do celów pitnych. Dla polepszenia tej sytuacji należałoby zaopatrzyć ludność w wodę z głębszych czwartorzędowych poziomów wodonośnych poprzez rozbudowę istniejącej sieci wodociągowej, bądź budowę nowych głębszych ujęć.

W związku z dość znaczną miąższością czwartorzędu należy się spodziewać na terenie gminy występowania jednego lub nawet kilku głębszych międzymorenowych poziomów wodonośnych utrzymujących się w warstwach piaszczysto-żwirowych. Głębsze (międzymorenowe) poziomy wodonośne są na ogół dość zasobne w wodę. Mogą one co prawda występować na zmiennej głębokości (od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów), a wydajności z poszczególnych ujęć zależą od miąższości i wykształcenia litologicznego warstwy nawodnionej. Zwierciadło wody gruntowej poziomów międzymorenowych jest z reguły pod ciśnieniem hydrostatycznym i stabilizuje się blisko powierzchni terenu, a jakość wody pod względem bakteriologicznym i fizykochemicznym na ogół nie budzi większych zastrzeżeń poza często ponadnormatywną zawartością związków żelaza i manganu, co jest typowym zjawiskiem dla wód czwartorzędowych.

4. Warunki klimatyczne

Warunki klimatyczne Gminy, podobnie jak województwa warmińsko-mazurskiego, kształtują się pod wpływem ścierających się wpływów klimatu morskiego i kontynentalnego. Klimat cechuje duża zmienność zjawisk pogodowych. Nasłonecznienie jest tu mniejsze niż w innych rejonach kraju. Liczba dni pochmurnych waha się pomiędzy 140 a 160. W konsekwencji okres wegetacyjny ulega skróceniu. Cechą charakterystyczną jest duża wilgotność powietrza oraz występowanie silnych wiatrów. Pory roku są w stosunku do Niziu Polskiego przesunięte o około 2 tygodnie. Często występują mgły, które zmniejszają nasłonecznienie.

Średnia roczna temperatura powietrza kształtuje się na poziomie około 6,50C. Najcieplejszymi miesiącami są: czerwiec, lipiec i sierpień, najzimniejszymi zaś grudzień, styczeń, luty. Długość bezmroźnego okresu wynosi do 125 dni, podczas gdy w innych rejonach Polski dochodzi do 190 dni. Przymrozki zdarzają się nawet w czerwcu, a w pierwszej połowie maja występują niemal corocznie.

Roczna suma opadów waha się od 590 do 690 mm. Najwięcej opadów (około 40%) przypada zazwyczaj na czerwiec i sierpień. Liczba dni z opadami jest zmienna i dochodzi do 190. Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio 70 dni. Obszar województwa warmińsko-mazurskiego, zwłaszcza wiosną, latem i jesienią zdominowany jest przez wiatry zachodnie, północno-zachodnie i południowo-zachodnie.

5. Infrastruktura techniczna

5.1. Komunikacja i drogownictwo

Obszar gminy Działdowo obsługiwany jest przez drogi kategorii wojewódzkiej, powiatowej, gminnej i lokalnej. Układ nadrzędny opiera się na drogach wojewódzkich. Zadaniem układu podstawowego jest bezpośrednia obsługa obszaru powiatu z jej społeczno - gospodarczymi funkcjami oraz powiązanie z nadrzędnymi i pomocniczymi. Układ pomocniczy opiera się na pozostałych drogach kategorii gminnej i zakładowej. Jego zadaniem jest obsługa osiedli mieszkaniowych z arealami rolnymi oraz leśnymi.

Drogi wojewódzkie zgodnie z Dziennikiem Ustaw nr 160 i Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 r. obsługujące gminę Działdowo, to:

- § nr 542 Ostróda – Uzdowo – Burkat – Działdowo,
- § nr 544 Brodnica - Działdowo – Kisiny - Mława,
- § nr 545 Działdowo – Nidzica,
- § nr 538 Nowe Miasto Lubawskie – Uzdowo – Nidzica.

Drogi powiatowe obsługujące gminę Działdowo obejmują ciągi łącznej długości 102,5 km i obejmują następujące połączenia:

- § nr 07101 Rączki – Jankowice – Leszcz,
- § nr 07102 Mosznica – Jankowice,
- § nr 07103 Lipówka – Gąsiorowo,
- § nr 07104 Ruszkowo – Lipówka,
- § nr 07105 Ruszkowo – Sławkowo,
- § nr 07106 Sławkowo – Lipówka,
- § nr 07107 Scenkowo – Kramarzewo – Uzdowo,
- § nr 07108 Uzdowo – Ruszkowo,
- § nr 07109 Myśłeta – Grzybiny,
- § nr 07110 (Myśłeta – Grzybiny) – Gralewo Stacja,
- § nr 07125 Filice – Gralewo,
- § nr 07126 Myśłeta – Turza Wielka,
- § nr 07127 Burkat – Płońnica – Wielki Łęck,
- § nr 07128 Płońnica – Prioma – Wysoka,
- § nr 07129 Wilamowo – Komorniki,
- § nr 07130 Klęczkowo – Krasnołąka – (Sarnowo),

- § nr 07131 Działdowo – Malinowo – (Sarnowo),
- § nr 07132 Nowa Wieś – Petrykozy – Działdowo,
- § nr 07133 Działdowo – Prusinowo – Gnojno,
- § nr 07134 Petrykozy – Gnojno,
- § nr 07135 Niechłonin – Zakrzewo,
- § nr 07301 Zawady – Rywociny,
- § nr 07305 Brodowo – Narzým – Bursz.

Drogi gminne i wewnętrzne tworzą układ komunikacyjny bezpośrednio obsługujący sieć osadniczą (w tym rozproszoną), ośrodki turystyczne oraz zapewniają dojazd do pól i lasów. Łączna długość wszystkich dróg twardych na terenie gminy, o nawierzchni z kostki kamiennej, betonowej, z płyt betonowych, nawierzchni betonowych i bitumicznych stanowią łącznie 11,3 km, w których skład wchodzi połączenia:

- § Księży Dwór – Kurki ;
- § Burkat – Klęczkowo;
- § Kisiny – Brodowo;
- § Turza Wielka – Rutkowice;
- § Wilamowo - Pożary ;
- § Ruszkowo - Kolonia;
- § Kurki - Narzým;
- § Kisiny – Kisiny;
- § Filice – Filice;
- § Sękowo – Sękowo,
- § Grzybiny - Grzybiny,
- § Uzdowo – Uzdowo.

Długość dróg twardych ulepszonych i gruntowych – 112,5 km, podczas gdy całkowita długość dróg gminnych wynosi 123,80 km.

Gmina Działdowo obsługiwana jest ponadto przez komunikację kolejową. Najważniejsze linie kolejowe obsługujące transport pasażerski jak i towarowy obejmują magistrale:

- § Nr 9 Warszawa – Iława - Gdańsk, należąca do linii o państwowym znaczeniu, leży w międzynarodowym korytarzu transportowym Gdańsk – Żylna,
- § Nr 208 Chojnice – Działdowo, należąca do linii o państwowym znaczeniu linia pierwszorzędna,
- § Nr 216 Działdowo – Olsztyn, należąca do linii o państwowym znaczeniu linia pierwszorzędna
- § Gralewo – Grzybiny – linia normalnotorowa z przeznaczeniem do transportu kruszyw i obsługi zlokalizowanych w tym rejonie żwirowni.

5.2 Wodociągi i kanalizacja

Zaopatrzenie obszaru gminy w bieżącą wodę jest jednym z podstawowych czynników warunkujących rozwój budownictwa mieszkaniowego, rozwój działalności gospodarczej oraz wpływającym na jakość produkcji rolnej, warunki środowiska naturalnego i zdrowie mieszkańców. W celu zaopatrzenia w wodę ludności gminy, inwentarza żywego oraz przemysłu rolno-spożywczego wykorzystuje się wodę wglębną. W małych jednostkach wiejskich funkcjonują wodociągi zagrodowe. Znacząca ich część korzysta z wątpliwych pod względem sanitarnym płytkich wód gruntowych. Stan techniczny obiektów wodociągowych oceniany jest jako dobry, jedynie w obiektach popegeerowskich urządzenia szybko niszczeją i konieczna będzie ich pełna wymiana.

Tabela 8. Stan sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w gminie i powiecie działdowskim

	liczba mieszkań	Wodociągi			Kanalizacja	
		długość czynnej sieci rozdzielczej w km	liczba podłączeń do budynków mieszkalnych	Woda dostarczana do budynków mieszkalnych	długość czynnej sieci w km	liczba podłączeń do budynków mieszkalnych
Powiat	18060	414,8	8576	1751,9	91	1804
g. Działdowo	2538	57,9	843	118,9	8,9	102

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDR GUS (stan na 31 XII 2001)

Zwodociągowanie gminy wyrażone długością sieci kanalizacyjnej przypadającej na 1000 mieszkańców wynosi 2,3 km/1000 mieszkańców. Na terenie gminy znajduje się 19 zbiorowych ujęć wody zaopatrujących całe miejscowości. Stan łącznej długości wodociągów czynnej sieci rozdzielczej w gminie Działdowo na tle powiatu obrazuje tabela 9.

Tabela 9. Wodociągi - długość czynnej sieci rozdzielczej (w km)

Gmina	1998 r	1999 r	2000 r	2001 r	2002 r
Powiat	392,2	320,5	414,8	433,3	457,3
m. Działdowo	47,9	47,9	53,3	53,4	54,3
gm. Działdowo	64,2	52,8	58,9	57,9	57,9
Łłowo-Osada	49,5	49,2	50,5	60,6	79,4
m. Lidzbark	30,3	29,9	29,8	29,8	30,1
gm. Lidzbark	80,0	84,1	85,1	88,6	88,8
Płońnica	52,3	56,6	54,9	59,2	59,2
Rybno	68,0	66,5	82,3	83,8	87,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

Stopień zwodociągowania obszarów miejskich powiatu działdowskiego jest dobry. W obu miastach położonych na terenie powiatu ponad 95% mieszkańców korzysta z wodociągu. Jest to porównywalny odsetek ze średnim dla województwa warmińsko-mazurskiego. W przypadku kanalizacji w miastach powiatu korzysta z niej 78,6% mieszkańców, przy czym w mieście Lidzbark Welski odsetek ten wynosi 63,3%, w Działdowie 84,6% (w województwie 88,0%). Pod względem długości sieci wodociągowej rozdzielczej powiat działdowski plasuje się na 11 miejscu w województwie.

Gmina jest niedoinwestowana w zakresie rozwiązań gospodarki ściekowej w systemach zbiorczych, występują niedostatki zorganizowanej gospodarki ściekowej. W większości wsi nie jest rozwiązany problem ścieków. Ścieki bytowo-gospodarcze z gospodarstw rolnych odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych oraz bezpośrednio do cieków wodnych, tylko w dwóch miejscowościach - w Uzdowie i Myśłtach – istnieje kanalizacja ściekowa. Stan techniczny istniejących kanałów jest poprawny. Łączna długość czynnej sieci kanalizacyjnej w gminie Działdowo na koniec roku 2002 kształtowała się na poziomie 53km, co stawia gminę na I miejscu pod względem skanalizowania gmin wiejskich w powiecie. Na tle gmin powiatu działdowskiego poziom skanalizowania oraz jego zmiany przedstawia tabela 10.

Tabela 10. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w powiecie działdowskim (w km)

Gmina	1998 r	1999 r	2000 r	2001 r	2002 r
Powiat	72,2	85,5	91,0	112,4	141,5
m. Działdowo	31,7	31,7	32,7	32,8	36,6
gm. Działdowo	0,0	5,7	8,9	27,3	53,0
Iłowo-Osada	9,8	15,7	17,0	18,9	19,1
m. Lidzbark	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2
gm. Lidzbark	0,9	0,6	0,6	1,6	1,0
Rybno	26,6	28,6	28,6	28,6	28,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

W Uzdowie znajduje się oddana do użytku w 1995 roku oczyszczalnia ścieków o wydajności 200 m³/ dobę. Wszystkie rodzaje zanieczyszczeń wpływają negatywnie na jakość wody pitnej w studniach kopanych.

W gminie funkcjonują dwie publiczne oczyszczalnie ścieków:

- § miejska oczyszczalnia w Działdowie - obiekt nowy, na technologii duńskiej na terenie wsi Księży Dwór,
- § oczyszczalnia ścieków w Uzdowie (trzy jednostki typu Bioblok o przepustowości 2 x 100m³/ d, co odpowiada 2.000 – 3.000 mieszkańców wiejskich. Obydwa obiekty są stosunkowo nowe i reprezentują dobry stan techniczny. W trakcie remontu jest jedna oczyszczalnia wiejska (Ruszkowo). Jest to oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna typu rów cyrkulacyjny, a więc jednostka mało zawodna i korzystna w warunkach wiejskich.

5.3. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy Działdowo składuje się odpady stałe na wysypisku śmieci zlokalizowanym w miejscowości Zakrzewo o przewidywanej żywotności ok. 20 lat. Z wysypiska w Zakrzewie korzystają: miasto Działdowo, gminy: Działdowo, Iłowo oraz Płońsk. Istnieje konieczność rozbudowy w latach do 2010 roku wysypiska (II kwarta) oraz infrastruktury pomocniczej takiej jak: kompostowni, zakład segregacji odpadów.

Odpady z terenów wiejskich posiadają w sobie niewielkie ilości substancji organicznych (większość składników organicznych wykorzystywana jest jako nawóz lub jako karma dla zwierząt). W odpadach tych występują niewielkie ilości składników zdatnych do

odzyskania jako surowiec wtórny. Jeden mieszkaniec terenów wiejskich wytwarza średnio 0,35 m³ odpadów w ciągu roku. Gromadzenie odpadów komunalnych jest pierwszym elementem systemu gospodarki odpadami. Jest również jedną z funkcji utrzymania czystości na wsi.

5.4. Telekomunikacja i poczta

W gminie Działdowo telefonia stacjonarna jest zmonopolizowana przez Telekomunikację Polską S.A..

Gmina Działdowo jest w zasięgu działania trzech sieci telefonii komórkowej. W Uzdowie i Komornikach znajdują się maszty telefonii komórkowej.

Urzędy pocztowe obsługujące gminę Działdowo to:

1. Urząd pocztowy w Działdowie (kod 13 – 200)
2. Urząd pocztowy w Uzdowie (kod 13 – 214)
3. Urząd pocztowy w Dąbrównie (kod 14 – 120)

5.5 Zapatrzenie w gaz

Na obszarze powiatu działdowskiego istnieje około 143km sieci gazowej. Stanowi to około 11% całej sieci gazowej województwie. Do sieci gazowej podłączone jest około 3500 gospodarstw domowych. Z gazu ziemnego miastach powiatu działdowskim korzysta około 92,2% mieszkańców. Opracowana jest koncepcja programowa gazyfikacji gm. Działdowo, która zawiera potrzeby zaopatrzenia w gaz dla każdej z miejscowości z terenu gminy. Przez teren gminy przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia Dn 150 mm. Tylko dwie miejscowości Księży Dwór i Kisiny zaopatrywane są w gaz poprzez stacje redukcyjne I^o, a w Malinowie istnieje sieć gazowa. Łączna długość sieci gazowej w gminie Działdowo wynosi 5,2km. Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wynosi 62 a odbiorców gazu jest 216.

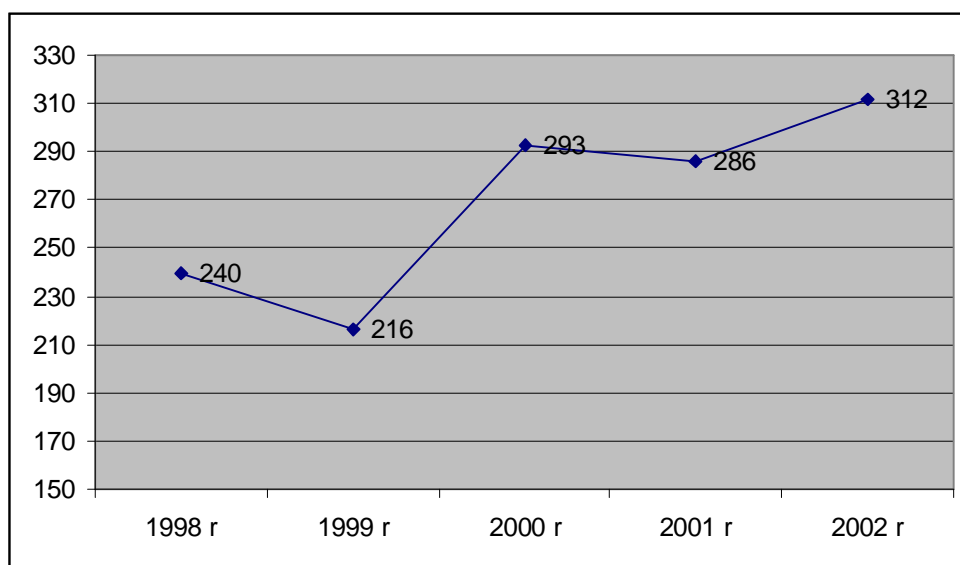
5.6 Elektroenergetyka

Teren gminy obsługiwany jest przez stację 110 kV znajdującą się w Działdowie. Wymieniona stacja połączona jest liniami 110 kV ze stacjami w Nidzicy, Lidzbarku Welskim i Tuczach. Obszar gminy Działdowo w zakresie wysokich napięć podlega pod Zakład Energetyczny w Płocku. W zakresie zamierzeń inwestycyjnych w najbliższym czasie Zakład Energetyczny Płock nie zamierza uruchamiać nowych GPZ-ów i rozbudowywać sieci wysokiego napięcia.

6. Działalność gospodarcza

Na terenie gminy Działdowo w systemie REGON zarejestrowanych jest 312 podmiotów gospodarczych. W latach 1998-2002 zaobserwowano zauważalny wzrost liczby rejestracji. W porównaniu z rokiem 1998 ich liczba w roku 2002 wzrosła do 312 (porównaj wykres 4).

Wykres 4. Dynamika zmian ilości podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w gminie Działdowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

Podobną tendencję możemy zaobserwować również na poziomie powiatu. Powiat działdowski ze względu na swą wielkość (zajmuje 14 miejsce pod względem obszaru - 3,98% obszaru województwa) oraz liczbę mieszkańców (10 miejsce pod względem liczby mieszkańców - 4,59% ogółu mieszkańców województwa) również pod względem liczby podmiotów gospodarczych zajmuje odległe 16 miejsce (w 2002 – 2,77% ogółu podmiotów gospodarczych województwa warmińsko-mazurskiego)². Łącznie w 2002 roku zarejestrowanych w systemie REGON było 3789 podmiotów gospodarczych mających swą siedzibę w powiecie działdowskim (tabela 11).

² Podając zajmowane przez powiat miejsca uwzględnia się 17 powiatów oraz dwa miasta na prawach powiatu

Tabela 11. Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie działdowskim

Wyszczególnienie	1998	1999	2000	2001	2002
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON – ogółem	3413	3439	3797	3789	3735
w tym					
- przedsiębiorstwa państwowe	4	3	3	3	3
- spółki prawa handlowego	61	62	67	79	93
- spółdzielnie	33	31	31	31	31
- osoby fizyczne	2920	2880	3213	3163	3608

* liczebności poszczególnych grup przedsiębiorstw są mniejsze od PGN zarejestrowanych w systemie REGON, który oprócz przedsiębiorstw zawiera również podmioty sektora publicznego (nie będące przedsiębiorstwami w rozumieniu ustawy z 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej – Dz. U. nr 101, poz. 1178) oraz tzw. spółki pozostałe (m.in. spółki wodne), które z powodów merytorycznych nie wchodzą w obszar dociekań niniejszego opracowania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W sektorze publicznym działa na terenie gminy 17 firm w formie spółek akcyjnych. Gmina jest współwłaścicielem Spółki Akcyjnej Działdowska Agencja Rozwoju, która nie prowadzi typowej działalności gospodarczej, a jej zysk przeznaczony jest na cele społeczności lokalnej.

Wśród podmiotów gospodarki narodowej wg wybranych sekcji EKD (bez zakładów osób fizycznych) zarejestrowanych na terenie Gminy Działdowo, przeważają podmioty prowadzące działalność produkcyjną – 4 firmy oraz firmy handlowo-usługowe – 14 firm.

Tabela 12. Podmioty gospodarki narodowej wg wybranych form prawno-organizacyjnych

Lp.	Wyszczególnienie	Gmina Działdowo
1	Przedsiębiorstwa państwowe	1
2	Spółki prawa handlowego (spółki z o.o.)	7
3	Pozostałe spółki	11
4	Spółdzielnie	-
5	Zakłady osób fizycznych	199

Źródło: Przegląd statystyczny Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 1999 roku (dane za 1998r.)

Najbardziej popularną formą prowadzenia działalności gospodarczej wśród mieszkańców Gminy Działdowo jest działalność zarejestrowana jako zakłady osób fizycznych – 199 firm, z tej liczby m.in.:

- 25 firm prowadzi działalność produkcyjną,
- 31 firm prowadzi działalność w zakresie usług budowlanych,
- 91 firm prowadzi działalność handlową,
- 3 firmy to hotele i restauracje,
- 19 firm prowadzi działalność w zakresie transportu,
- 2 firmy zajmują się obsługą nieruchomości i firm.

Nowe podmioty gospodarcze powstające na terenie Gminy Działdowo najczęściej związane są z usługami i sektorem rolno-spożywczym. Rozwój działalności gospodarczej obok wzrostu lokalnej aktywności wpływa na zwiększenie dochodów uzyskiwanych z podatku od nieruchomości i pośrednio z udziałów w podatku od dochodów osobistych.

Tabela 13. Liczba podmiotów gospodarczych (stan w końcu grudnia 2002 r.)

POWIATY	Podmioty gospodarcze – stan w końcu grudnia 2002 r.							
	ogółem	%	sektor				przedsiębiorstwa państwowe	Spółdzielnie
			publiczny		prywatny			
			ogółem	%	ogółem	%	ogółem	Ogółem
działdowski	3895	100,0	224	5,8	3671	94,2	3	31

a. Zarejestrowani w rejestrze REGON; dotyczy osób prawnych, osób fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 14. Liczba spółek zarejestrowanych w powiecie działdowskim (stan w końcu grudnia 2002r.)

POWIAT	Podmioty gospodarcze						
	spółki prawa handlowego	w tym					
		akcyjne	w tym			z ograniczoną odpowiedzialnością	w tym
			jednoosobowe Skarbu Państwa	z udziałem kapitału zagranicznego			
działdowski	79	3	-	1		73	-

aZarejestrowani w rejestrze REGON; dotyczy osób prawnych, osób fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej.

Tabela 15. Liczba przedsiębiorstw per capita (stan w końcu grudnia 2002 r.)

Powiaty	Ludność	Liczba przedsiębiorstw	Liczba mieszkańców przypadająca na 1 firmę
Województwo	1428449	107891	13,24
Powiat działdowski	65689	3735	17,59
Gmina Działdowo	9486	312	30,40

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

Miernikiem opisującym aktywność zawodową oraz przedsiębiorczość ludności na danym terenie jest liczba mieszkańców przypadająca na jedną firmę. Miernik ten w powiecie działdowskim kształtuje się poniżej średniej dla województwa. Wskaźnik liczby przedsiębiorstw per capita w gminie Działdowo na tym tle wypada bardzo niekorzystnie i jest prawie dwukrotnie niższy, niż średnia uzyskany w powiecie.

Wiadomo, że warunkiem prawidłowego funkcjonowania oraz rozwoju przedsiębiorstw w dłuższym okresie są inwestycje. To one decydują o przyszłym poziomie konkurencyjności oraz innowacyjności przedsiębiorstw. Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach powiatu działdowskiego kształtują się (podobnie jak liczebność przedsiębiorstw) na poziomie 2,37% ogółu inwestycji w całym województwie (tabela 23).

W ujęciu wartościowym, najwięcej inwestycji w powiecie działdowskim dokonano w przemyśle (2,91% ogółu inwestycji w przemyśle całego województwa), choć w porównaniu do nakładów całego województwa najkorzystniej przedstawia się sytuacja w transporcie i łączności (3,08% nakładów wojewódzkich). Pod tym względem najmniej korzystnie wygląda sytuacja w budownictwie (0,88% nakładów inwestycyjnych w stosunku do całego województwa). Budownictwo zajmuje również ostatnią lokatę w ujęciu wartościowym. Inwestycje w tej branży na poziomie 30.200 tys. zł stanowią zaledwie 2% ogółu inwestycji dokonanych w przedsiębiorstwach działdowskich.

Tabela 16. Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach w 2001 roku

Wyszczególnienie	Ogółem		w tym											
			Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		Przemysł		Budownictwo		Handel		Transport, łączność		Obsługa nieruchomości	
	w tys. zł.	%	w tys. zł.	%	w tys. zł.	%	w tys. zł.	%	w tys. zł.	%	w tys. zł.	%	w tys. zł.	%
Województwo warmińsko-mazurskie	1475626	100	71141	4,82	615388	41,7	30200	2,0	167694	11,4	229524	15,6	151321	10,3
Powiat działdowski	35023	100	818	2,34	17920	51,2	266	0,7	3113	8,89	7064	20,2	1882	5,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Powiat działdowski pod względem rozmiarów inwestycji w swych przedsiębiorstwach zajmuje 11 miejsce w województwie. Sytuacja przedstawia się korzystniej odnośnie rozmiarów inwestycji przypadających na jedno przedsiębiorstwo. Pod tym względem powiat działdowski zajmuje 8 miejsce (choć średnia na poziomie 10,69 tys. zł na przedsiębiorstwo jest niższa od średniej dla całego województwa kształtującej się na poziomie 12,6 tys. zł na przedsiębiorstwo).

6.1. Rolnictwo

Użytki rolne w obrębie Gminy Działdowo stanowią ok. 73% gruntów. Dominują gleby brunatne i brunatne wylugowane, z mniejszym udziałem gleb bielcowych i czarnych (wysoczyzna polodowcowa). Dna dolin rzecznych oraz obniżeń wypełniają gleby torfowe, murszowe i czarne ziemie. Około 50 % gleb stanowią gleby żyzne, o właściwej strukturze i o na ogół właściwych stosunkach wodno-powietrznych, wytworzone z piasków gliniastych mocnych i piasków gliniastych mocnych pylistych oraz piasków gliniastych mocnych przechodzących płytko w piaski gliniaste lekkie na średniogłębokiej glinie lekkiej. Gleby te należą do kompleksu żytniego bardzo dobrego i żytniego dobrego, rzadziej do kompleksu pszennego dobrego, a lokalnie do zbożowo-pastewnego mocnego. Gleby kompleksu żytniego bardzo dobrego i żytniego dobrego występują w zwartych i stosunkowo rozległych obszarach, w rejonie wsi: Ruszkowo – Uzdowo – Kramarzewo – Turza Wielka, Kisiny – Wierzbowo, Rudolfowo – Pierławki.

Gleby kompleksu pszennego dobrego występują w południowej części gminy przeważnie jako niewielkie enklawy wśród słabszych kompleksów, tworząc w rejonie wsi Kisiny – Kurki nieco większy i zwarty obszar, natomiast gleby kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego występują lokalnie w okolicach wsi: Kurki, Kolgartowo, Kramarzewo, Burkat.

W Gminie Działdowo największą powierzchnię – 16,670 ha (60,9%) stanowią grunty Skarbu Państwa, w tym:

- § 11,390 ha (41,6%) grunty będące w zasobie własności Rolnej Skarbu Państwa,
- § 4,496 ha (16,4%) grunty będące w Zarządzie Państwowych Gospodarstw Leśnych „Lasy Państwowe”,
- § 784 ha (2,9%) grunty będące pozostałością po państwowych jednostkach organizacyjnych Skarbu Państwa,
- § Powierzchnia gruntów należących do osób fizycznych wynosi 9,960 ha, co stanowi 36,4% powierzchni gminy. W użytkowaniu wieczystym osób prawnych i fizycznych znajduje się 159 ha (0,6%) gruntów.

Powierzchnia gruntów stanowiąca własność gminy (głównie tereny komunikacyjne) obejmuje 509 ha (1,9%).

W ramach oceny jakości gruntów rolnych w gminie Działdowo dokonano analizy struktury występowania klas bonitacyjnych w poszczególnych obrębach ewidencyjnych. Z analizy tej wynika, że procentowy udział gruntów o najlepszych klasach bonitacyjnych (II, IIIa, IIIb i IVa) średnio w gminie wynosi 34,8 %. Największy udział tych gleb występuje w obrębach Kisiny (91,2%) i Kurki (90,7%) wysoki w obrębach: Bursz (71,9%), Lipówka (70,7%), Gąsiorowo (63,3%), Krasnołąka (52,4%), Pierławki (50,4%), Kłęczkowo (50,4%), dość w obrębach: Turza Wielka (45,6%), Uzdowo (44,9%) oraz Ruszkowo (44,6%). Natomiast znaczny odsetek gruntów o najslabszej produktywności (kl. VI i VIz) występuje w obrębach: Petrykozy (19,6%), Rywoczyny (18,8%), Gnojenko (17,7%), Wysoka (16,2%), Komorniki (15,6%), Filice (13,0%) oraz Zakrzewo (11,4%). Grunty te w przyszłości powinny być przeznaczone pod zalesienie. Szacowana powierzchnia odłogów i ugorów wynosi 10 ha. Szacunek przedwinkowy plonów podstawowych ziemiopłodów kształtuje się na poziomie średniej krajowej. Powierzchnia szacunkowa łąk trwałych w gospodarstwach indywidualnych wynosi 2491 ha. Uzyskany plon z ha w pierwszym pokosie wyniósł 34dt, co daje zbiory na poziomie 85765dt.

Obszar powiatu działdowskiego posiada sumaryczną ocenę jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej pozwalającą zaliczyć go do terenów o niższej jakości niż pozostałe

powiaty województwa warmińsko-mazurskiego. Powiat posiada wyższy od przeciętnej dla województwa warmińsko-mazurskiego udział użytków rolnych (60,7%). Przeciętna powierzchnia gospodarstwa indywidualnego wynosi 13,7 ha (16,5 w województwie, 7 ha w Polsce). Liczba pracujących w rolnictwie na 100ha w powiecie działdowskim wynosi około 15 osób.

6.2. Leśnictwo

Lasy stanowią ok. 17 % powierzchni gminy. Wskaźnik lesistości gminy jest zdecydowanie niższy niż średnia krajowa, wynosząca 27,3 %. Zdecydowana większość, bo 87,6 % tej powierzchni lasów w gminie przypada na lasy państwowe.

Większość lasów gminy jest mało atrakcyjna z punktu widzenia rekreacji. Wyjątek stanowi kompleks leśny zajmujący stosunkowo niewielką powierzchnię, położony na północny-wschód od miasta Działdowa. Są to lasy o dużych walorach krajobrazowych, unikalne w skali gminy (siedlisko lasu mieszanego odporne na niszczenie, duże zróżnicowanie gatunków i wieku drzewostanów).

Największe obszary zajmują lasy na siedlisku boru mieszanego świeżego porastające na glebach brunatnych i bielicowych, o głębokim poziomie wód gruntowych, o dominującym drzewostanie sosnowym z domieszką dębu, brzozy, osiki, czasem świerku. W podszyciu występują m.in. jałowiec, czeremcha, leszczyna.

Lasy na siedlisku boru świeżego i lasu mieszanego zajmują obszary niemal równorzędne pod względem powierzchni. Lasy na siedlisku lasu mieszanego porastają wysoczyznę polodowcową, w środkowej części gminy, między wsią Uzdowo i Sękowo oraz w rejonie ujścia rzeki Szkotówki do rzeki Działdówki, na wschód od miasta Działdowo. Lasy te porastają gleby brunatne, o poziomie wód gruntowych w zasięgu systemu korzeniowego. W drzewostanie dominuje sosna ze stosunkowo dużym udziałem dębu i brzozy, sporadycznie świerku. W bogatym podszyciu i runie występują m.in. jesion, osika, grab, tarnina, poziomka, szczawik, zawilec.

Lasy na siedlisku boru świeżego porastają w zachodniej części gminy wokół wsi Drzazgi, na glebach bielicowych, o głębokim poziomie wód gruntowych. W drzewostanie dominuje sosna z domieszką brzozy, sporadycznie dębu i świerka, w ubogim podszyciu występuje jałowiec i jarzębina.

Lasy na siedliskach wilgotnych, lokalnie boru mieszanego wilgotnego porastają podmokłe bądź o okresowo podwyższonym poziomie wód gruntowych dna dolin.

Dominującym drzewostanem lasów gminy jest sosna w przewadze wieku poniżej 40 lat, z małym udziałem w wieku 41–60 lat. Większe skupiska dębu i brzozy, a także świerku występują sporadycznie.

Lasy prywatne występują w stosunkowo niewielkich kompleksach, porastając najslabsze gleby, zwłaszcza w południowej części gminy. Są to lasy w przewadze na siedlisku boru świeżego i boru suchego, z dominującym drzewostanem sosnowym, w wieku przeważnie poniżej 40 lat.

Największe powierzchnie predysponowane do zalesienia znajdują się na terenie następujących obrębów ewidencyjnych: Petrykozy, Niestoja, Filice i Sękowo.

6.3. Turystyka

Na terenie gminy Działdowo nie ma wyodrębnionych terenów typowo turystycznych, czy rekreacyjnych. W oparciu o walory przyrodniczo – krajoznawcze, kulturowe i rekreacyjne województwa proponuje się powstanie szlaku turystycznego (Szlak Grunwaldzki), który ma przebiegać od Czerwińska poprzez teren gminy Działdowo do Grunwaldu. Zamierza się również utworzyć w lasach pod Malinowem Park Miejski, który ma służyć jako miejsce rekreacji mieszkańców Działdowa.

Obszary wiejskie powiatu działdowskiego są w większości atrakcyjne pod względem turystycznym głównie ze względu na cenne walory przyrodnicze i kulturowe. Na walory turystyczne składają się cechy przyrodnicze oraz kulturowe danego miejsca. Walory turystyczne i wypoczynkowe na terenie powiatu działdowskiego występują głównie w gminach Lidzbark Welski oraz Rybno.

7. Infrastruktura społeczna

Podstawowymi cechami infrastruktury społecznej jest niematerialny charakter jej usług oraz różny stopień ich obligatoryjności. Pomiędzy rozwojem społeczno-gospodarczym a infrastrukturą społeczną zachodzi sprzężenie zwrotne. Polega ono na tym, że rozwój ten tworzy materialne podstawy do rozwoju infrastruktury społecznej, natomiast rozwój infrastruktury poprzez wzrost poziomu efektywności kapitału ludzkiego i popytu na nowe usługi społeczne przyspiesza rozwój społeczno-gospodarczy na szczeblu lokalnym. Do oceny elementów infrastruktury społecznej w gminie Działdowo brano pod uwagę następujące elementy: szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne; szkoły średnie techniczne i zawodowe; licea ogólnokształcące i szkoły policealne, placówki służby zdrowia.

7.1. Ochrona zdrowia

Pod względem placówek służby zdrowia na przestrzeni ostatnich lat nie było większych zmian. Podstawową opiekę profilaktyczno-leczniczą dla ludności Gminy Działdowo zapewniają ośrodki zdrowia w Mieście Działdowo. Wszyscy mieszkańcy gminy korzystają ze szpitala w Działdowie. Pomoc społeczną dla osób najbardziej potrzebujących prowadzi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Działdowie. Na terenie gminy Działdowo w 2002 roku znajdowała się jedna apteka.

Tabela 17. Ośrodki zdrowia w gminie Działdowo

Ośrodek	Obsługuje miejscowości
Niepubliczny ZOZ „Elmedika” w Uzdowie	Gąsiorowo, Grzybiny, Jankowice, Kramarzewo, Lipówka, Mosznica, Myśłeta, Ruszkowo, Sękowo, Sławkowo
Publiczny Ośrodek Zdrowia w Działdowie	Miasto i Gminę Działdowo, Klęczkowo, Komorniki, Kolgartowo, Krasnołąka, Malinowo, Filice, Kisiny, Księży Dwór, Kurki, Niestoja, Pożary, Wilamowo, Burkat, Bursz, Drzazgi, Pierławki, Prusinowo, Rudolfowo, Rywociny, Turza Wielka, Wysoka, Zakrzewo
Publiczny Ośrodek Zdrowia w Niechłoninie gm. Płońnica	Gnojenko, Gnojno, Petrykozy

Teren powiatu działdowskiego obsługiwany jest przez jeden szpital w Działdowie (tabela 18). W porównaniu do roku 1998 wzrosła liczba przychodni z czterech do siedmiu.

Tabela 18. Zmiana wybranych placówek służby zdrowia w latach

Wyszczególnienie	1998	1999	2000	2001
Szpital - ogółem obiekty	1	1	1	1
Łóżka	373	340	324	324
Apteki	12	12	12	12
Domy i zakłady pomocy społecznej - obiekty	1	1	1	1
Miejsca	100	100	100	100
Przychodnie	4			7
Ośrodki zdrowia	2			1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

7.2. Oświata i wychowanie

W 1996 roku gmina przejęła szkoły jako zadanie własne. Przejęcie oświaty oznaczało podwojenie budżetu rocznego gminy, bowiem wydatki na oświatę stanowią około 50 % wszystkich wydatków gminy. Wydatki na oświatę przewyższają subwencję oświatową. Świadczy to o skali problemu i jednocześnie o priorytetowym traktowaniu tego problemu przez elity rządzące gminą. Rodzaj i liczbę poszczególnych placówek oświatowych, jak również wielkość uczniów do nich uczęszczających przedstawia tabela 19.

Inwestowanie w edukację wydaje się dla przyszłości gminy bardzo ważne. Wśród tej działalności, z uwagi na charakter regionu, wyróżnić trzeba edukację ekologiczną. Powinna ona być integralnym składnikiem nauczania różnych przedmiotów, a nawet stać się odrębnym przedmiotem w szkołach gminnych. Wiodącą rolę w tym zakresie winien odgrywać Zespół Szkół Rolniczych w Malinowie posiadający niezbędne do tego celu warunki tj. prowadzący Gospodarstwo Ekologiczne. Edukacja ta powinna być również ważnym dziełem pozaszkolnych zajęć dzieci i młodzieży.

Tabela 19.

Struktura placówek oświatowych w gminie Działdowo, liczba uczniów (2002 rok)

Rodzaj placówki oświatowej	Liczba placówek	Liczba uczniów
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży	7	842
Gimnazja dla dzieci i młodzieży	2	492
Licea profilowane dla młodzieży	1	33
Ponadgimnazjalne technika dla młodzieży	1	65
Ponadpodstawowe średnie szkoły zawodowe dla młodzieży	4	226

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Sytuacja szkolnictwa w gminie Działdowo na tle powiatu i województwa została przedstawiona w poniższych tabelach.

Tabela 20.

Szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne (rok szkolny 2001/2002)

Wyszczególnienie	Szkoły podstawowe			Szkoły gimnazjalne	
	szkoły	uczniowie	absolwenci	szkoły	uczniowie
Województwo	595	127302	23142	220	71036
Powiat działdowski	38	6373	1134	10	3542
w tym					
Miasta	3	2889	551	3	1921
Wieś	35	3484	583	7	1621

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 21. Szkoły średnie techniczne i zawodowe

Wyszczególnienie	Zasadnicze szkoły zawodowe			Średnie szkoły techniczne		
	szkoły	uczniowie	absolwenci	szkoły	uczniowie	absolwenci
Województwo	83	14722	7495	294	31160	7313
Powiat działdowski	6	778	424	23	1597	420
W tym						
Miasta	3	594	290	5	703	188
Wieś	3	184	134	18	894	232

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 22. Licea ogólnokształcące i szkoły policealne

Wyszczególnienie	Licea ogólnokształcące			Szkoły policealne		
	szkoły	uczniowie	absolwenci	szkoły	uczniowie	Absolwenci
Województwo	80	26475	7219	19	2104	672
Powiat działdowski	3	935	269	2	162	37

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W gminie Działdowo w 2002 roku zlokalizowanych było 8 bibliotek i filii bibliotek, posiadających łącznie 56446 wolumenów. Na koniec 2001 roku na obszarze powiatu działdowskiego znajdowały się 24 punkty biblioteczne i ich filie. Korzysta z

nich w ciągu roku około 13 tys. czytelników. W powiecie znajdują się: jedno kino oraz cztery ośrodki kultury.

8. Mieszkalnictwo

Stan zasobów mieszkalnych na obszarze Gminy Działdowo w roku 2002 kształtował się na poziomie 2458 mieszkań (tabela 23).

Tabela 23. Kształtowanie się zasobów mieszkaniowych w 2002 roku
w gminie Działdowo

Zasoby mieszkaniowe ogółem liczba mieszkań	2458
Zasoby mieszkaniowe ogółem liczba izb	8761
Zasoby mieszkaniowe ogółem powierzchnia użytkowa mieszkań	165211
Mieszkania oddane do użytku ogółem liczba mieszkań	4
Mieszkania oddane do użytku ogółem liczba izb	22
Mieszkania oddane do użytku ogółem powierzchnia użytkowa (m ²)	736

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Większość mieszkań wybudowano w latach 1918–1944. Średnia powierzchnia użytkowa w mieszkaniu dla gminy kształtuje się na poziomie 67,21 m² i nieznacznie odbiega od średniej powierzchni dla powiatu działdowskiego, wynoszącej 70,06 m². Średnia powierzchnia użytkowa dla mieszkań w gminach wiejskich w województwie jest jeszcze większa i wynosi 75,5m². Przeciętne mieszkanie w gminie Działdowo posiada 3,56 izb. Wskaźnik ten również kształtuje się na niższym poziomie, niż średnia powiatu. Podobnie wygląda sytuacja wskaźnika określającego średnią powierzchnię użytkową przypadającą na jednego mieszkańca, która dla gminy kształtuje się na poziomie 17,58m², przy średniej powiatu 20m². Należy zauważyć, iż wyżej wymienione wskaźniki sytuują gminę Działdowo na ostatniej pozycji wśród gmin powiatu działdowskiego. Szczegóły sytuacji mieszkaniowej mieszkańców gminy Działdowo na tle powiatu i pozostałych gmin powiatu działdowskiego przedstawiają tabele 24, 25 oraz 26.

Tabela 24. Sytuacja mieszkaniowa i wybrane wskaźniki w powiecie działowskim

Nazwa gminy	Liczba izb	Liczba izb/liczba osób	Liczba izb/liczba mieszkań	Powierzchnia użytkowa mieszkań (m ²)	Powierzchnia użytkowa/liczba osób	Powierzchnia użytkowa/liczba mieszkań
Powiat	71879	1,10	3,85	1309089	20,01	70,06
m. Działdowo	24636	1,19	3,83	427167	20,60	66,47
gm. Działdowo	8761	0,93	3,56	165211	17,58	67,21
Howo-Osada	7959	1,06	3,70	143621	19,05	66,80
m. Lidzbark	10108	1,21	3,94	185176	22,21	72,17
gm. Lidzbark	6287	1,00	3,94	123996	19,79	77,69
Płońnica	6357	1,06	3,99	117685	19,64	73,88
Rybno	7771	1,09	4,10	146233	20,43	77,09

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

Wyższa od średniej dla powiatu (3,5) jest liczba osób przypadająca na jedno mieszkanie (3,82). Wskaźnik ten również sytuuje gminę Działdowo na ostatnim miejscu w powiecie działowskim. Odbiega on także, od średniej dla gmin wiejskich w województwie, kształtującym się na poziomie ok. 3,76 osób przypadających na jedno mieszkanie.

Tabela 25. Sytuacja mieszkaniowa w powiecie działowskim

Nazwa gminy	Ludność w mieszkaniach ogółem	Liczba mieszkań	Liczba osób/liczba mieszkań
Powiat	65420	18686	3,50
m. Działdowo	20733	6426	3,23
gm. Działdowo	9396	2458	3,82
Howo-Osada	7538	2150	3,51
m. Lidzbark	8338	2566	3,25
gm. Lidzbark	6265	1596	3,93
Płońnica	5993	1593	3,76
Rybno	7157	1897	3,77

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

Tabela 26. Sytuacja mieszkaniowa w powiecie działdowskim (c.d.)

Nazwa gminy	Mieszkania oddane do użytku	liczba izb	liczba izb/mieszkania oddane do użytku	powierzchnia użytkowa	powierzchnia użytkowa/liczba mieszkań oddanych do użytku	powierzchnia użytkowa/liczba izb
Powiat	94	417	4,44	9680	102,98	23,21
m. Działdowo	58	248	4,28	5657	97,53	22,81
gm. Działdowo	4	22	5,50	736	184,00	33,45
Howo-Osada	1	3	3,00	50	50,00	16,67
m. Lidzbark	6	30	5,00	581	96,83	19,37
gm. Lidzbark	12	62	5,17	1282	106,83	20,68
Płońnica	2	9	4,50	197	98,50	21,89
Rybno	11	43	3,91	1177	107,00	27,37

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

Niekorzystna sytuacja mieszkaniowa gminy na tle powiatu i gmin wiejskich w województwie w najbliższym czasie może ulec nieznacznej poprawie, na co wskazują dane dotyczące parametrów i liczby nowych mieszkań oddanych do użytków w gminie Działdowo. Średnia liczba izb przypadających na jedno oddanie mieszkanie wynosi 5,5, ogólna powierzchnia mieszkaniowa 184m², a powierzchnia przypadająca na jedną izbę 33,45. Wszystkie opisane parametry są najwyższe w powiecie. Niestety liczba nowych mieszkań oddanych do użytku w gminie stanowi tylko niewiele ponad 4% ogólnej liczby mieszkań oddanych do użytku w powiecie (tabela 27).

Tabela 27. Mieszkania oddane do użytku i wydane pozwolenia na budowę w powiecie działdowskim w 2003 na tle województwa warmińsko-mazurskiego

Jednostka organizacyjna		Mieszkania oddane do użytku	Mieszkania, których budowę rozpoczęto	Mieszkania na realizację, których wydano pozwolenia
<i>a - ogółem</i> <i>b - budownictwo indywidualne</i>		I-XII 2003		
WOJEWÓDZTWO	a	5182	3119	4026
	b	3259	1928	2333
powiat działdowski	a	240	99	117
	b	216	99	108

W roku 2003 znacznie wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytku w powiecie działdowskim i wyniosła łącznie 240, przy 216 mieszkaniach w budownictwie indywidualnym. W roku 2003 rozpoczęto 99 nowych budów oraz wydano 117 pozwoleń na budowę mieszkań, co stanowi niecałe 3% wszystkich wydanych pozwoleń w województwie.

**III. LISTA ZADAŃ SŁUŻĄCYCH POPRAWIE
WARUNKÓW ZAMIESZKANIA W GMINIE
NA LATA 2004-2013**

Lista zadań inwestycyjnych do działania 1

BUDOWA I MODERNIZACJA URZĄDZEŃ DO ODPROWADZENIA I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji		Oczekiwane rezultaty km	Nakład do poniesienia
		2004-2006	2007-2013		
1.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Pożarach wraz z oczyszczalnią ścieków	2005			632 571
2.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Rudolfowo – Działdowo	2005			442 000
3.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Kramarzewo – Uzdowo	2005 - 2006			1 000 000
4.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Zakrzewie	2006			603 000
5.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Kisiny – Działdowo	2006	2007		1 100 000
6.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Kurki – Działdowo	2006	2007		1 000 000
7.	Budowa oczyszczalni ścieków w Zakrzewie	2006	2007	1 szt	5 000 000
8.	Budowa oczyszczalni przyzagrodowych	2006	2007 - 2013	Liczba oczyszczalni	500 000
9.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Gnojno – Zakrzewo	2006	2007		1 130 000
10.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Gnojno – Petrykozy		2007		1 116 000
11.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Petrykozy – Rywociny		2007		565 000
12.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gąsiorowie wraz z oczyszczalnią		2007		1 000 000
13.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Jankowice wraz z oczyszczalnią		2007 - 2013		1 000 000
14.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Burkacie, Filicach, Niestoji wraz z oczyszczalnią ścieków		2007 - 20013		3 000 000
15.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Turza Wielka – Myśłeta		2007 – 20013		1 200 000

Lista zadań inwestycyjnych do celu 2

BUDOWA I MODERNIZACJA URZĄDZEŃ ZAOPATRZENIA W WODĘ I POBORU WODY

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji		Oczekiwane rezultaty km	Nakład do poniesienia
		2004-2006	2007-2013		
1.	Budowa sieci wodociągowej Pożary – Sękowo	2004			308 185
2.	Budowa sieci wodociągowej Mosznica – Lipówka	2004 – 2005			1 264 000
4.	Budowa sieci wodociągowej Rudolfowo – Działdowo	2005			224 000
5.	Budowa sieci wodociągowej Kramarzewo – Uzdowo	2005			400 000
6.	Modernizacja hydrofoni w Uzdowie	2005			100 000
7.	Budowa sieci wodociągowej Myśłeta – Uzdowo	2006			300 000
8.	Wymiana sieci azbestowej w Uzdowie		2007 – 2013		300 000
9.	Budowa sieci wodociągowej Działdowo – Komorniki		2007		400 000
10.	Rozbudowa sieci wodociągowej w Filicach		2007 – 2013		200 000.
11.	Rozbudowa sieci wodociągowej w Księżym Dwórze		2007 – 2013		200 000
3.	Budowa sieci wodociągowej Uzdowo – Grzybiny		2007		992 000

Lista zadań inwestycyjnych do celu 3

BUDOWA I MODERNIZACJA DRÓG GMINNYCH

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji		Oczekiwane rezultaty km	Nakład do poniesienia
		2004-2006	2007-2013		
1.	Budowa drogi Burkat – Kłęczkowo	2004			798 115
3.	Budowa drogi Wilamowo – Pożary	2005			300 000
4.	Budowa drogi Księży Dwór – Wysoka	2004 – 2005			960 000
5.	Budowa drogi w miejscowości Księży Dwór	2006			90 000
6.	Budowa drogi Pierławki – Burkat (droga gruntowa)	2006			80 000
7.	Budowa drogi Gnojno – Łęzek	2006			200 000
8.	Budowa drogi w miejscowości Gnojno (droga asfaltowa)		2007 – 2013		500 000
9.	Budowa drogi Sękowo – Turza Wielka (droga gruntowa)		2007 – 2013		100 000
10.	Budowa drogi Turza Wielka – Skurpie (droga asfaltowa)		2007 - 2013		500 000
11.	Budowa drogi Wysoka – Prioma (droga asfaltowa)		2007 – 2013		500 000
12.	Budowa drogi w miejscowości Ruszkowo -domki (droga asfaltowa)		2007 – 2013		300 000
13.	Budowa drogi w miejscowości Burkat, wewnętrzna droga asfaltowa		2007 - 2013		500 000
14.	Budowa drogi Kramarzewo – Sławkowo		2007 – 2013		900 00
15.	Budowa dróg Wysoka – Pierławki – Burkat, droga asfaltowa		2007 – 2013		1 300 000
16.	Budowa drogi Uzdowo – Grzybiny (droga asfaltowa)		2007 – 2013		1 100 000
17.	Budowa drogi Sękowo – Kramarzewo (droga powiatowa)		2007 – 2013		300 000
18.	Budowa ciągów pieszo – rowerowych Działdowo – Księży Dwór Działdowo - Burkat Działdowo - Pierławki		2007 – 2013		
19.	Budowa drogi asfaltowej Petrykozach		2007 – 2013		
20.	Budowa drogi asfaltowej Kisiny - Kurki		2007 – 2013		
21.	Budowa drogi asfaltowej Uzdowo - Grzybinki		2007 – 2013		

Lista zadań inwestycyjnych do celu 4

WPROWADZENIE KOMPLEKSOWEGO SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji		Oczekiwane rezultaty	Nakład do poniesienia
		2004-2006	2007-2013		
1.	Likwidacja mogielnika w Rywocinach	2004 – 2005			100 000
2.	Zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów	2004 – 2005			50 000
3.	Budowa nowej niecki na składowanie odpadów Zdunewo	2005 – 2006			2 000 000
4.	Zakup samochodów specjalistycznych do odpadów stałych	2005 – 2006			250 000
5.	Likwidacja dzikich wysypisk		2007 – 2013		100 000

Lista zadań inwestycyjnych do celu 5

POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ORAZ WYKORZYSTANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji		Oczekiwane rezultaty	Nakład do poniesienia
		2004-2006	2007-2013		
1.	Modernizacja kotłowni w świetlicy w Turzy Wielkiej		2007 – 2013	Zmodernizowany obiekt	300 000
2.	Budowa kotłowni w świetlicy w Gnojnie		2007 – 2013	Zmodernizowany obiekt	300 000
3.	Budowa kotłowni w świetlicy w Petrykozach		2007 – 2013	Zmodernizowany obiekt	300 000

Lista zadań inwestycyjnych do celu 6
KOMPLEKSOWE UZBROJENIE TERENU POD INWESTYCJE

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji		Oczekiwane rezultaty	Nakład do poniesienia
		2004-2006	2007-2013		Ogółem
1.	Uzbrojenie 34 ha terenu wraz z jego wykupem w miejscowości Komorniki	2004 – 2006		Uzbrojenie 34 ha terenu wraz z jego wykupem	1 000 000
2.	Uzbrojenie 20 ha terenu wraz z jego wykupem w miejscowości Kolgartowo	2004 – 2006		Uzbrojenie 20 ha terenu wraz z jego wykupem	800 000
3.	Uzbrojenie 5 ha terenu wraz z jego wykupem w miejscowości Uzdowo		2007 – 2013	Uzbrojenie 5 ha terenu wraz z jego wykupem	500 000
4.	Uzbrojenie 20 ha terenu w miejscowości Rudolfowo		2007 – 2013	Uzbrojenie 20 ha terenu	500 000
5.	Uzbrojenie 20 ha terenu w miejscowości Burkat		2007 – 2013	Uzbrojenie 20 ha terenu	500 000
6.	Uzbrojenie 30 ha terenu w miejscowości Kisiny		2007 – 2013	Uzbrojenie 30 ha terenu	500 000

Lista zadań inwestycyjnych do celu 7
BUDOWA I MODERNIZACJA GMINNEJ BAZY KULTURY

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji		Oczekiwane rezultaty	Nakład do poniesienia
		2004 – 2006	2007 – 2013		
1.	Naprawa dachu na świetlicy w Turzy Wielkiej	2004 – 2006		Modernizacja obiektu	30 000
2.	Dobudowa sanitariatów i zaplecza kuchennego w świetlicy w Krasnołące	2004 – 2006		Modernizacja obiektu	100 000
3.	Adaptacja starej kotłowni na świetlicę w Księżym Dworze	2004 – 2006		Modernizacja obiektu	50 000
4	Świetlica w Turzy Wielkiej - sporządzenie dokumentacji projektowo – przetargowej. Instalacja C.O		2007 – 2013	Modernizacja obiektu	100 000
5.	Malowanie, budowa sanitariatów i szamba w świetlicy w Petrykozach		2007 – 2013	Modernizacja obiektu	100 000
6.	Remont i modernizacja świetlicy w Gnojnie		2007 – 2013	Modernizacja obiektu	200 000
7.	Remont świetlicy w Rywocinach		2007 – 2013	Modernizacja obiektu	20 000
8.	Adaptacja kotłowni w Grzybininie		2007 – 2013	Modernizacja obiektu	

Lista zadań inwestycyjnych do celu 8
BUDOWA I MODERNIZACJA GMINNEJ BAZY TURYSTYCZNEJ

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji		Oczekiwane rezultaty	Nakład do poniesienia
		2004-2006	2007-2013		
1.	Adaptacja budynku szkoły Podstawowej w Grzybinach na zieloną szkołę		2007 – 2013	Modernizacja obiektu	300 000
2.	Budowa infrastruktury technicznej nad brzegiem jeziora w Grzybinach		2007 – 2013		300 000
3.	Adaptacja wyrobiska pożwirowego w Komornikach do celów sportowo – rekreacyjnych		2007 – 2013		500 000
4.	Remont wieży Bismarka wraz z organizacją ścieżek pieszo – rowerowych w Malinowie		2007 – 2013		500 000
5.	Uatrakcyjnienie doliny Działdówki do celów turystycznych		2007 – 2013		300 000
6.	Uzbrojenie terenu nad Jeziorem Straszewo w Jankowicach		2007 – 2013		500 000

Lista zadań inwestycyjnych do celu 9

BUDOWA I MODERNIZACJA GMINNEJ BAZY EDUKACYJNEJ I SPORTOWEJ

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji		Oczekiwane rezultaty	Nakład do poniesienia
		2004 – 2006	2007 – 2013		Ogółem
1.	Rozbudowa i modernizacja S.P. w Wysokej	2004 – 2006			400.000
2.	Remont i modernizacja S.P w Uzdowie	2004 – 2006			825.000
3.	Budowa sali sportowej w Sławkowie	2004 – 2006			1.482.750
4.	Remont budynku Zespołu Szkół w Księżym Dworze	2004 – 2006			500.000
5.	Modernizacja starej części budynku S.P. w Petrykozach	2004 – 2006			100.000
6.	Remont i modernizacja świetlicy szkolnej w Ruszkowie	2004 – 2006			234.000
7.	Budowa boisk sportowych w S.P. w Uzdowie		2007 – 2013		150.000
8.	Budowa sali sportowej w Uzdowie		2007-2013		1.525.893
9.	Budowa sali sportowej w Księżym Dworze		2007-2013		1.600.000
10.	Docieplanie starej części S.P. w Klęczkowie		2007 – 2013		100.000
11.	Budowa boisk szkolnych w Turzy Wielkiej		2007 – 2013		160.000
12.	Budowa boisk szkolnych w Księżym Dworze		2007 – 2013		250.000
13.	Budowa boisk szkolnych w Petrykozach		2007 – 2013		100.000
14.	Budowa łącznika w Szkole Podstawowej w Ruszkowie		2007-2013		300 000

IV . REALIZACJA DZIAŁAŃ I ZADAŃ

Działania zawarte w Planie rozwoju lokalnego gminy Działdowo komplementarne są związane z działaniami zawartymi w priorytecie 3 Zintegrowanego programu Rozwoju Lokalnego działanie 3.1.. Działanie 3.1. „Obszary wiejskie” jest komplementarne do Działań dotyczących rozwoju transportu, ochrony środowiska oraz turystyki i kultury z Priorytetu 1 ZPORR „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmacnianiu konkurencyjności regionów”. W ramach Działania 1.1. „Modernizacja i rozbudowa regionalnego układu transportowego” realizowane będą projekty z zakresu infrastruktury drogowej o oddziaływaniu regionalnym. W Działaniu 1.2. „Infrastruktura ochrony środowiska” realizowane będą projekty infrastrukturalne o wartości całkowitej od 1 mln do 10 mln euro. Projekty środowiskowe realizowane w ramach Działania 3.1. ZPORR realizowane będą na obszarach spełniających kryterium demograficzne (miejscowości do 20 tys. mieszkańców), wynikały będą z planów rozwoju lokalnego, a ich wartość całkowita nie będzie przekraczała 1 mln euro. W Działaniu 1.4 „Rozwój turystyki i kultury” przewidziane są do realizacji duże projekty z zakresu turystyki i kultury, o charakterze krajowym i regionalnym. W Działaniu 3.1. do realizacji przewidziane są projekty z zakresu turystyki i kultury o oddziaływaniu lokalnym, zlokalizowane na obszarach spełniających wymagane dla tego typu projektów w Działaniu 3.1. „Obszary wiejskie” kryterium demograficzne (miejscowości od 5 do 20 tys. mieszkańców lub mniejsze ośrodki w przypadku gdy pełnią funkcję centrum rozwoju lokalnego). Działaniem komplementarnym do działania 3.1. „Obszary wiejskie” jest również Działanie 2.3. ZPORR skierowane na reorientację zawodową osób odchodzących z rolnictwa.

Działanie 3.1. komplementarne jest również z działaniami 3.2. i 3.3. z Priorytetu 3 „Rozwój lokalny” ZPORR.. Działanie 3.2. realizowane będzie na obszarach spełniających geograficzne kryterium określone w Programie. Działanie 3.3. realizowane będzie na rewitalizowanych obszarach miejskich, przemysłowych i powojkowych.

Niewielkie inwestycje z zakresu ochrony środowiska, realizowane przez prywatnych beneficjentów przewidziane są również w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego i rozwój obszarów wiejskich” (Działanie „Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi”). W ramach tego Programu Operacyjnego przewidziane są także do realizacji inwestycje z zakresu turystyki i kultury

zlokalizowane na terenie miejscowości poniżej 5 tys. mieszkańców (Działanie „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”).

Inwestycje z zakresu ochrony środowiska komplementarne będą również z inwestycjami w zakresie dostosowania przedsiębiorstw do wymogów ochrony środowiska w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw”.

Obszar 1

Poprawa stanu infrastruktury technicznej na
obszarze gminy

1. Działanie nr 1.

BUDOWA I MODERNIZACJA URZĄDZEŃ DO ODPROWADZANIA I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW

2. Cel działania:

Zwiększenie poziomu skanalizowania obszaru gminy. Poprawa jakości środowiska. Poprawa dostępu mieszkańców do infrastruktury technicznej.

3. Uzasadnienie działania:

Infrastruktura techniczna stanowi istotny czynnik funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego, warunkują one bowiem prawidłowe funkcjonowanie całego organizmu lokalnego oraz stanowią czynnik hamujący lub przyspieszający procesy rozwojowe gminy. W większości miejscowości na obszarze gminy Działdowo nie jest rozwiązany problem ścieków. Ścieki bytowo-gospodarcze z gospodarstw rolnych odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych oraz bezpośrednio do cieków wodnych.

4. Powiązanie z działaniami z innymi programami

4. a) Zgodność ze strategią gminy

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Działdowo do roku 2010
Cel strategiczny 1. Rozwój i poprawa infrastruktury technicznej na terenie gminy Działdowo
1.1. Opracowanie programu skanalizowania miejscowości na terenie gminy.
1.1.1. Analiza, podjęcie decyzji oraz opracowanie programy co do wyboru rodzaju systemu kanalizacyjnego dla poszczególnych miejscowości gminy
1.1.2. Budowa oczyszczalni ścieków.

4. b) Zgodność ze strategią powiatu

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu działdowskiego
Cel strategiczny 1.2. Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej
1.2.6. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej

4. c) Zgodność ze strategią województwa

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015
Cel strategiczny: Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania. Cele operacyjne: Infrastruktura techniczna na rzecz ochrony środowiska zgodna z normami Unii Europejskiej

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; Inne jednostki publiczne

6. Przyjęte mierniki

Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej (w km). Liczba gospodarstw domowych podłączona do sieci kanalizacyjnej zbiorczej (w szt.). Długość zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej (w km). Ilość oczyszczalni ścieków (szt.), ilość zmodernizowanych oczyszczalni ścieków (szt.)

7. Oczekiwane rezultaty

Planowane rezultaty :

- zmniejszenie zanieczyszczeń odprowadzanych do wód powierzchniowych i podziemnych oraz do gleb
- zwiększenie redukcji zanieczyszczeń
- obniżenie kosztów i oszczędność czasu dla mieszkańców dowożących ścieki do innych oczyszczalni
- pełne wykorzystanie przepustowości oczyszczalni ścieków

Planowane oddziaływania :

- poprawa stanu środowiska naturalnego
- szanse na rozwój turystyki i przedsiębiorczości

8. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006

11 407 571

2007-2013

7 881 000

10. Zadania inwestycyjne do działania nr 1

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji		Nakład do poniesienia
		2004-2006	2007-2013	
1.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Pożarach wraz z oczyszczalnią ścieków	2005		632.571
2.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Burkacie, Filicach, Niestoji wraz z oczyszczalnią ścieków		2007 - 20013	3000.000
3.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Turza Wielka – Myślęta		2007 – 20013	1200.000
4.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Rudolfowo – Działdowo	2005		442.000
5.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Kramarzewo – Uzdowo	2005 - 2006		1.000.000
6.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Kisiny – Działdowo	2006	2007	1.100.000
7.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Kurki – Działdowo	2006	2007	1.000.000
8.	Budowa oczyszczalni ścieków w Zakrzewie	2006	2007	5.000.000

9.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Zakrzewie	2006		603.000
10.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Gnojno – Zakrzewo	2006	2007	1.130.000
11.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Gnojno – Petrykozy		2007	1.116.000
12.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Petrykozy – Rywociny		2007	565.000
13.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gąsiorowie wraz z oczyszczalnią		2007	1000.000
14.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Jankowcu wraz z oczyszczalnią		2007 - 2013	1000.000
15.	Budowa oczyszczalni przyzagrodowych	2006	2007 - 2013	500.000

1. Działanie nr 2.

BUDOWA I MODERNIZACJA URZĄDZEŃ ZAOPATRZENIA W WODĘ I POBORU WODY

2. Cel działania:

Poprawa dostępu mieszkańców do infrastruktury technicznej. Poprawa jakości wody pitnej.

3. Uzasadnienie działania:

Zaopatrzenie obszaru gminy Działdowo w bieżącą wodę jest jednym z podstawowych czynników warunkujących rozwój budownictwa mieszkaniowego, rozwój działalności gospodarczej oraz wpływającym na jakość produkcji rolnej.

4. Powiązanie z działaniami z innymi programami

4. a) Zgodność ze strategią gminy

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Działdowo do roku 2010
Cel strategiczny 1. Rozwój i poprawa infrastruktury technicznej na terenie gminy Działdowo
1.2. Zaopatrzenie gospodarstw w wodę oraz jej uzdatnienie
1.2.1. Inwestycje z zakresu zaopatrzenia w wodę i urządzenia do jej uzdatniania,
1.2.2. Opracowanie programu dalszego zaopatrzenia w wodę gospodarstw domowych na terenie gminy.

4. b) Zgodność ze strategią powiatu

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu działdowskiego
Cel strategiczny 1.2. Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej
1.2.6. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej

4. c) Zgodność ze strategią województwa

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015
Cel strategiczny: Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania. Cele operacyjne: Infrastruktura techniczna na rzecz ochrony środowiska zgodna z normami Unii Europejskiej

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; Inne jednostki publiczne

6. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006

2 596 185

2007-2013

1 192 000

7. Przyjęte mierniki

Ilość urządzeń zaopatrzenia w wodę (szt.), Długość sieci wodociągowej (km)

8. Oczekiwane rezultaty

Planowane rezultaty :

- dostęp do lepszej jakości wody pitnej i wody przeznaczonej do celów gospodarczych
- pozytywny wpływ na zdrowie
- pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze

Planowane oddziaływanie :

- poprawa stanu zdrowia mieszkańców
- poprawa stanu środowiska naturalnego
- szanse na rozwój turystyki

9. Zadania inwestycyjne do działania nr 2

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji		Oczekiwane rezultaty (w km)	Nakład do poniesienia
		2004-2006	2007-2013		
1.	Budowa sieci wodociągowej Pożary – Sękowo	2004			308 185
2.	Budowa sieci wodociągowej Mosznica – Lipówka	2004 – 2005			1 264 000
3.	Budowa sieci wodociągowej Rudolfowo – Działdowo	2005			224 000
4.	Budowa sieci wodociągowej Kramarzewo – Uzdowo	2005			400 000
5.	Modernizacja hydrofoni w Uzdowie	2005			100 000
6.	Budowa sieci wodociągowej Myślęta – Uzdowo	2006			300 000
7.	Wymiana sieci azbestowej w Uzdowie		2007 – 2013		300 000
8.	Budowa sieci wodociągowej Działdowo – Komorniki		2007		400 000
9.	Rozbudowa sieci wodociągowej w Filicach		2007 – 2013		200 000.
10.	Rozbudowa sieci wodociągowej w Księżym Dworze		2007 – 2013		200 000
11.	Budowa sieci wodociągowej Uzdowo – Grzybiny		2007		992 000

1. Działanie nr 3.

BUDOWA I MODERNIZACJA DRÓG GMINNYCH

2. Cel działania:

Celem działania jest rozbudowa i modernizacja sieci dróg gminnych, które poprawią dostępność komunikacyjną obszarów gminy, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy miejscowościami z tereny gminy a pozostałymi obszarami województw oraz umożliwiają dostęp do sieci dróg krajowych. Poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów zmarginalizowanych, likwidacja wąskich gardeł, skrócenie czasu przejazdu, poprawa dostępności do obszarów i miejsc istotnych z punktu widzenia gospodarczego

3. Uzasadnienie działania:

Zły stan techniczny i nie odpowiadający parametrom przewidzianym dla danej kategorii dróg wskazuje, że drogi w gminie powinny być intensywnie modernizowane. Działanie powinno doprowadzić między innymi do zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej, unikania zatłoczenia na drogach oraz zmniejszenia obciążeń środowiskowych. Modernizacja infrastruktury drogowej poprawi dostęp komunikacyjny w gminie. Zniesie również jedną z największych barier hamujących dochodowe inwestycje, którym zły stan dróg uniemożliwia rozwój. Realizacja działania przyczyni się do intensyfikacji rozwoju społecznego i gospodarczego poprzez umożliwienie bezpieczniejszego, szybszego i wygodniejszego transportu. Działanie ma zachęcać do tworzenia nowych przedsiębiorstw, jak również wspierać rozwój już istniejących na obszarach nim objętych poprzez podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej terenu.

4. Powiązanie z działaniami z innymi programami

4. a) Zgodność ze strategią gminy

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Działdowo do roku 2010
Cel strategiczny 1. Rozwój i poprawa infrastruktury technicznej na terenie gminy Działdowo
1.3. Rozbudowa i modernizacja dróg
1.3.1. Zniesienie barier rozwoju miejscowości w postaci utrudnionej dostępności komunikacyjnej różnych części gminy.
1.3.2. Opracowanie i realizacja całościowego programu perspektywicznego poprawy stanu dróg.
1.3.3. Modernizacja dróg i chodników na terenie gminy z uwzględnieniem planów inwestycyjnych wszystkich instytucji obsługujących teren gminy (Zakład Energetyczny, Zakład Gazowniczy, Telekomunikacja itp..).
1.3.4. Uwzględnienie potrzeb natężenia ruchu drogowego i rozwiązań komunikacyjnych gminy.

4. b) Zgodność ze strategią powiatu

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu działdowskiego
 Cel strategiczny 1.2. Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej
 1.2.1. Modernizacja dróg w powiecie i i gminach

4. c) Zgodność ze strategią województwa

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015.
 Cel strategiczny: Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania. Cele operacyjne: Zwiększenie zewnętrznej dostępności transportowej oraz wewnętrznej spójności regionu.

4. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; Inne jednostki publiczne

5. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006

2 428 115

2007-2013

5 700 000

6. Przyjęte mierniki

Długość nowo wybudowanych i zmodernizowanych dróg (w km),

7. Oczekiwane rezultaty

- zmniejszenie emisji spalin do powietrza
- przedłużenie żywotności aut
- skrócenie czasu przejazdu
- wzrost dostępności do lepszych jakościowo dróg
- oszczędność kosztów przejazdu

8. Zadania inwestycyjne do działania nr 3

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji		Oczekiwane rezultaty (w km)	Nakład do poniesienia
		2004-2006	2007-2013		
1.	Budowa drogi Burkat – Klęczkowo	2004			798 115
3.	Budowa drogi Wilamowo – Pożary	2005			300 000
4.	Budowa drogi Księży Dwór – Wysoka	2004 – 2005			960 000
5.	Budowa drogi w miejscowości Księży Dwór	2006			90 000
6.	Budowa drogi Pierławki – Burkat (droga gruntowa)	2006			80 000
7.	Budowa drogi Gnojno – Łęzek	2006			200 000
8.	Budowa drogi w miejscowości Gnojno (droga asfaltowa)		2007 – 2013		500 000

9.	Budowa drogi Sękowo – Turza Wielka (droga gruntowa)		2007 – 2013		100 000
10.	Budowa drogi Turza Wielka – Skurpie (droga asfaltowa)		2007 - 2013		500 000
11.	Budowa drogi Wysoka – Prioma (droga asfaltowa)		2007 – 2013		500 000
12.	Budowa drogi w miejscowości Ruszkowo -domki (droga asfaltowa)		2007 – 2013		300 000
13.	Budowa drogi w miejscowości Burkat, wewnętrzna droga asfaltowa		2007 - 2013		500 000
14.	Budowa drogi Kramarzewo – Sławkowo		2007 – 2013		900 000
15.	Budowa dróg Wysoka – Pierławki – Burkat, droga asfaltowa		2007 – 2013		1 300 000
16.	Budowa drogi Uzdowo – Grzybiny (droga asfaltowa)		2007 – 2013		1 100 000
17.	Budowa drogi Sękowo – Kramarzewo (droga powiatowa)		2007 – 2013		3 00 000
18.	Budowa ciągów pieszo – rowerowych Działdowo – Księży Dwór Działdowo - Burkat Działdowo - Pierławki		2007 – 2013		
19.	Budowa drogi asfaltowej Petrykozach		2007 – 2013		
20.	Budowa drogi asfaltowej Kisiny - Kurki		2007 – 2013		
21.	Budowa drogi asfaltowej Uzdowo - Grzybinki		2007 – 2013		

1. Działanie nr 4.

Wprowadzenie kompleksowego systemu gospodarki odpadami

2. Cel działania:

Budowa, modernizacja, rekultywacja składowisk odpadów. Likwidacja „dzikich wysypisk odpadów”. Stworzenie kompleksowego systemu zagospodarowania odpadów

3. Uzasadnienie działania:

Na terenie gminy znajduje się międzygminne składowisko odpadów w Zakrzewie. Kontrola i sterowanie elementami dotyczącymi gromadzenia, wywozu i unieszkodliwiania odpadów powinna obejmować: ilość powstających odpadów, poziom techniczny i sanitarny miejsc oraz sprzętu do gromadzenia i wywozu, częstotliwości usuwania odpadów, objęcie usługami wywozu wszystkich mieszkańców i właścicieli posesji, poziom świadczonych usług, warunki dostępności zakładu unieszkodliwiania dla wszystkich mieszkańców, oddziaływanie na środowisko, stan sanitarny wysypiska, ilość i jakość przyjmowanych na wysypisko odpadów, efektywność ekonomiczną w aspekcie cen usług, planu modernizacji i rozbudowy systemu usuwania odpadów. Pozwoli to na utrzymanie czystości na obszarze gminy. Wprowadzenie systemu zagospodarowania odpadów spowoduje zmniejszenie ilości i uciążliwości odpadów trafiających na gminne wysypisko śmieci. Umożliwi również odzyskiwanie i wtórne użycie przedmiotów, materiałów i energii. Pozwoli również zmienić styl konsumpcji i zachowań mieszkańców gminy na bardziej proekologiczny

4. Powiązanie z działaniami z innymi programami

4. a) Zgodność ze strategią gminy

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Działdowo do roku 2010
Cel strategiczny 1. Rozwój i poprawa infrastruktury technicznej na terenie gminy Działdowo

1.3. Gospodarka odpadami na terenie gminy

1.3.1 Wprowadzanie systemu segregacji odpadów z terenu gminy.

1.3.2 Opracowanie i realizowanie programu wywozu odpadów stałych z terenu gminy

4. b) Zgodność ze strategią powiatu

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu działdowskiego
Cel strategiczny 2.3. Koordynacja działań na rzecz ochrony środowiska
2.3.3. Stworzenie systemu segregacji odpadów

4. c) Zgodność ze strategią województwa

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015
 Cel strategiczny: Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania. Cele operacyjne: Infrastruktura techniczna na rzecz ochrony środowiska zgodna z normami Unii Europejskiej

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; Inne jednostki publiczne

6. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006

2 400 000

2007-2013

100 000

7. Przyjęte mierniki

Liczba nowo wybudowanych składowisk odpadów (szt.) Liczba zmodernizowanych składowisk odpadów (szt.) Liczba zlikwidowanych składowisk odpadów (szt.) Ilość wdrożonych projektów selektywnej zbiórki odpadów i recyklingu oraz projektów gospodarki odpadami komunalnymi (szt.)

8. Oczekiwane rezultaty

Planowane rezultaty :

- zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń
- oszczędność kosztów i czasu dla lokalnej ludności
- oszczędność materiałów i surowców
- poprawa warunków ekologicznych i zdrowotnych ludności dzięki zabezpieczeniu miejsca składowania odpadów

Planowane oddziaływania :

- poprawa stanu środowiska naturalnego
- nowe miejsca pracy
- zmniejszenie stopnia zagrożenia dla zdrowia
- wykształcenie nawyków proekologicznych
- rozwój turystyki

9. Zadania inwestycyjne do działania nr 4

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji		Oczekiwane rezultaty	Nakład do poniesienia
		2004-2006	2007-2013		
1.	Likwidacja mogielnika w Rywocinach	2004 – 2005			100.000
2.	Zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów	2004 – 2005			50.000
3.	Budowa nowej niecki na składowanie odpadów	2005 – 2006			2.000.000

4.	Zakup samochodów specjalistycznych do odpadów stałych	2005 – 2006			250.000
5.	Likwidacja dzikich wysypisk		2007 - 2013		100.000

1. Działanie nr 5.

POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ORAZ WYKORZYSTANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII

2. Cel działania:

Modernizacja i rozbudowa systemów ciepłowniczych i wyposażenie ich w instalacje ograniczające emisje zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza

3. Uzasadnienie działania:

Działanie pozwoli na polepszenie stanu środowiska naturalnego w gminie oraz wpłynie pośrednio na jakość zamieszkania na terenie gminy.

4. Powiązanie z działaniami z innymi programami

4. a) Zgodność ze strategią gminy

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Działdowo do roku 2010
Cel strategiczny 4. Ochrona środowiska naturalnego gminy Działdowo
4.3. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery

4. b) Zgodność ze strategią powiatu

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu działdowskiego
Cel strategiczny 2.3. Koordynacja działań na rzecz ochrony środowiska

4. c) Zgodność ze strategią województwa

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015
Cel strategiczny: Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania. Cele operacyjne: Infrastruktura techniczna na rzecz ochrony środowiska zgodna z normami Unii Europejskiej

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; Inne jednostki publiczne

6. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006

2007-2013

900 000

7. Przyjęte mierniki

Liczba nowo wybudowanych i zmodernizowanych systemów ciepłowniczych (szt.)

8. Oczekiwane rezultaty

Planowane rezultaty :

- zmniejszenie emisji zanieczyszczeń
- poprawa jakości powietrza
- pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze
- obniżenie kosztów

Planowane oddziaływania

- zwiększenie wykorzystania ekologicznych źródeł energii
- poprawa stanu środowiska naturalnego
- poprawa jakości życia i zdrowotności mieszkańców
- korzystne warunki dla rozwoju przedsiębiorstw działających zgodnie z zasadami poszanowania środowiska
- wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa

9. Zadania inwestycyjne do działania nr 5

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji		Oczekiwane rezultaty	Nakład do poniesienia
		2004-2006	2007-2013		
1.	Modernizacja kotłowni w świetlicy w Turzy Wielkiej		2007 – 2013		300 000
2.	Budowa kotłowni w świetlicy w Gnojnie		2007 – 2013		300 000
3.	Budowa kotłowni w świetlicy w Petrykozach		2007 – 2013		300 000

1. Działanie nr 6.

KOMPLEKSOWE UZBROJENIE TERENU POD INWESTYCJE

2. Cel działania:

Kompleksowe uzbrojenie terenu przeznaczonego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod inwestycje. Umożliwienie inwestorom zewnętrznym oraz lokalnym przedsiębiorcom inwestowania na terenach przeznaczonych w Studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy do rozwoju przemysłu lub usług poprzez uzbrojenie ich we wszystkie niezbędne elementy infrastruktury.

Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej obszarów poprzez kompleksowe uzbrojenie terenów przewidzianych pod inwestycje.

3. Uzasadnienie działania:

Doprowadzenie do uzbrojenia terenów przeznaczonych pod inwestycje powinno doprowadzić do zwiększenia aktywności gospodarczej. Nowopowstałe przedsiębiorstwa powinny przyczynić się do zwiększenia zatrudnienia w gminie. Uzbrojenie terenów przeznaczonych pod inwestycje na terenie gminy pozwoli zwiększyć atrakcyjność inwestycyjną. Stanowić to również będzie podstawę do rozwoju przedsiębiorczości na tych obszarach.

Projekty kompleksowego uzbrojenia terenu przeznaczonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod inwestycje – uzbrojenie związane powinny być z dostarczeniem podstawowych mediów – kanalizacji, wodociągu, instalacji elektrycznych, gazowych itp

4. Powiązanie z działaniami z innymi programami

4. a) Zgodność ze strategią gminy

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Działdowo do roku 2010

Cel strategiczny 3. Uzyskanie przez gminę stabilności gospodarczej

3.1. Zwiększenie zatrudnienia w przemyśle rolno-spożywczym poprzez stworzenia warunków zachęcających do inwestowania w gminie

3.1.2. Opracowanie mapy terenów inwestycyjnych gminy wraz z programem rozwoju infrastruktury.

3.1.3. Realizacja inwestycji zapewniających odpowiednią infrastrukturę.

4. b) Zgodność ze strategią powiatu

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu działdowskiego

Cel strategiczny 1.2. Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej

4. c) Zgodność ze strategią województwa

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015. Cel strategiczny: Infrastruktura techniczna zapewniająca bardziej zrównoważony rozwój regionu oraz atrakcyjność zamieszkania.

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; Inne jednostki publiczne

6. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006

1 800 000

2007-2013

2 000 000

7. Przyjęte mierniki

Ilość projektów kompleksowego uzbrojenia terenu przeznaczonego pod inwestycje (szt.),
powierzchnia uzbrojonego terenu (w ha)

8. Zadania inwestycyjne do działania nr 6

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji		Oczekiwane rezultaty	Nakład do poniesienia
		2004-2006	2007-2013		Ogółem
1.	Uzbrojenie 34 ha terenu wraz z jego wykupem w miejscowości Komorniki	2004 – 2006		Uzbrojenie 34 ha terenu	1 000 000
2.	Uzbrojenie 20 ha terenu wraz z jego wykupem w miejscowości Kolgartowo	2004 – 2006		Uzbrojenie 20 ha terenu	800 000
3.	Uzbrojenie 5 ha terenu wraz z jego wykupem w miejscowości Uzdowo		2007 – 2013	Uzbrojenie 5 ha terenu	500 000
4.	Uzbrojenie 20 ha terenu w miejscowości Rudolfowo		2007 – 2013	Uzbrojenie 20 ha terenu	500 000
5.	Uzbrojenie 20 ha terenu w miejscowości Burkat		2007 – 2013	Uzbrojenie 20 ha terenu	500 000
6.	Uzbrojenie 30 ha terenu w miejscowości Kisiny		2007 – 2013	Uzbrojenie 30 ha terenu	500 000

Obszar 2

Poprawa zagospodarowania w infrastrukturę społeczną

1. Działanie nr 7.

BUDOWA I MODERNIZACJA GMINNEJ BAZY KULTURALNEJ

2. Cel działania:

Budowa i modernizacja infrastruktury kultury. Poprawa dostępu mieszkańców do ośrodków kultury, świetlic gminnych itp.

3. Uzasadnienie działania:

Pomiędzy rozwojem społeczno-gospodarczym a infrastrukturą społeczną zachodzi sprzężenie zwrotne. Polega ono na tym, że rozwój ten tworzy materialne podstawy do rozwoju infrastruktury społecznej, natomiast rozwój infrastruktury poprzez wzrost poziomu efektywności kapitału ludzkiego i popytu na nowe usługi społeczne przyspiesza rozwój społeczno-gospodarczy na szczeblu lokalnym.

4. Powiązanie z działaniami z innymi programami

4. a) Zgodność ze strategią gminy

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Działdowo do roku 2010

4. b) Zgodność ze strategią powiatu

. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu działdowskiego
Cel strategiczny 1.2. Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej

4. c) Zgodność ze strategią województwa

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015. Cel strategiczny: Zamożne, wszechstronnie rozwinięte obszary wiejskie filarem gospodarki regionu. Działanie: Lepsza infrastruktura społeczna

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; Inne jednostki publiczne

6. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006

180 000

2007-2013

420 000

7. Przyjęte mierniki

Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury kultury

8. Zadania inwestycyjne do działania nr 7

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji		Oczekiwane rezultaty	Nakład do poniesienia
		2004 – 2006	2007 – 2013		
1.	Naprawa dachu na świetlicy w Turzy Wielkiej	2004 – 2006		Modernizacja obiektu	30 000
2.	Dobudowa sanitariatów i zaplecza kuchennego w świetlicy w Krasnołące	2004 – 2006		Modernizacja obiektu	100 000
3.	Adaptacja starej kotłowni na świetlicę w Księżym Dworze	2004 – 2006		Modernizacja obiektu	50 000
4.	Sporządzenie dokumentacji projektowo – przetargowej. Instalacja C.O w świetlicy w Turzy Wielkiej		2007 – 2013	Modernizacja obiektu	100 000
5.	Malowanie, budowa sanitariatów i szamba w świetlicy w Petrykozach		2007 – 2013	Modernizacja obiektu	100 000
6.	Remont i modernizacja świetlicy w Gnojnie		2007 – 2013	Modernizacja obiektu	200 000
7.	Remont świetlicy w Rywocinach		2007 – 2013	Modernizacja obiektu	20 000
8.	Adaptacja kotłowni w Grzybininie		2007 – 2013	Modernizacja obiektu	

Modernizacja obiektu

1. Działanie nr 8.

BUDOWA I MODERNIZACJA GMINNEJ BAZY TURYSTYCZNEJ

2. Cel działania:

Budowa i modernizacja infrastruktury służącej rozwojowi aktywnych form turystyki

3. Uzasadnienie działania:

Infrastruktura turystyki rozwijana na obszarze gminy Działdowo może być szansą ożywienia gospodarczego oraz poprawy bytu mieszkańców, którzy zechcą zainwestować w rozwój turystyki (szczególnie - agroturystyki).

Aby turystyka stała się istotną płaszczyzną rozwoju gospodarczego gminy niezbędne jest wzmocnienie wyposażenia w infrastrukturę turystyczną. Infrastruktura ta jest jedną z największych słabości gminy Działdowo. Brak jest zarówno taniej infrastruktury noclegowo-gastronomicznej adresowanej głównie do młodzieży, jak i nowoczesnej bazy hotelowo-gastronomiczno-konferencyjnej. W tym celu konieczna jest maksymalizacja wykorzystania istniejących zasobów (takich jak: placówki edukacyjne, baza harcerska) oraz stworzenie warunków dla budowy nowej, nowoczesnej infrastruktury turystycznej.

4. Powiązanie z działaniami z innymi programami

4. a) Zgodność ze strategią gminy

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Działdowo do roku 2010

4. b) Zgodność ze strategią powiatu

. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu działdowskiego
Cel strategiczny 1.2. Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej

4. c) Zgodność ze strategią województwa

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015.
Turystyka wiodącą dziedziną gospodarki Warmii i Mazur. Cel operacyjny: Maksymalne i dynamiczne wykorzystanie predyspozycji turystycznych regionu

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina lub działające w jej imieniu jednostki organizacyjne (np. spółki prawa handlowego z udziałem ww. jednostek samorządu terytorialnego); Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; Inne jednostki publiczne

6. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006

2007-2013

2 400 000

7. Przyjęte mierniki

Liczba nowopowstałych obiektów turystycznych (szt. 1)

8. Oczekiwane rezultaty

Planowane rezultaty :

- wzrost populacji ludności objętej profesjonalnymi usługami w zakresie aktywnego wypoczynku
- aktywne formy spędzania wolnego czasu

Planowane oddziaływania :

- zwiększenie atrakcyjności terenów
- rozwój turystyki
- szansa na rozwój przedsiębiorczości
- nowe miejsca pracy

9. Zadania inwestycyjne do działania nr 8

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji		Oczekiwane rezultaty	Nakład do poniesienia
		2004-2006	2007-2013		
1.	Adaptacja budynku szkoły Podstawowej w Grzybinach na zieloną szkołę		2007 – 2013		300 000
2.	Budowa infrastruktury technicznej nad brzegiem jeziora w Grzybinach		2007 – 2013		300 000
3.	Adaptacja wyrobiska poźwirowego w Komornikach do celów sportowo – rekreacyjnych		2007 – 2013		500 000
4.	Remont wieży Bismarka wraz z organizacją ścieżek pieszo – rowerowych w Malinowie		2007 – 2013		500 000
5.	Uatrakcyjnienie doliny Działdówki do celów turystycznych		2007 – 2013		300 000
6.	Uzbrojenie terenu nad Jeziorem Straszewo w Jankowicach		2007 – 2013		500 000

1. Działanie 9.

POPRAWA STANU LOKALNEJ INFRASTRUKTURY EDUKACYJNEJ I SPORTOWEJ

2. Cel działania:

Zapewnienie dostępu mieszkańcom gminy do podstawowych usług w zakresie edukacji i sportu

3. Uzasadnienie działania:

Pomiędzy rozwojem społeczno-gospodarczym a infrastrukturą społeczną zachodzi sprzężenie zwrotne. Polega ono na tym, że rozwój ten tworzy materialne podstawy do rozwoju infrastruktury społecznej, natomiast rozwój infrastruktury poprzez wzrost poziomu efektywności kapitału ludzkiego i popytu na nowe usługi społeczne przyspiesza rozwój społeczno-gospodarczy na szczeblu lokalnym.

Dla zwiększenia zainteresowania potencjalnych inwestorów lokalnych i zewnętrznych tworzeniem i rozwijaniem przedsięwzięć gospodarczych oraz aby zachęcić do osiedlania się na terenie gminy należy dążyć do stworzenia odpowiedniej, dobrze wyposażonej sieci szkół, i zwiększenia dostępu do sprawnie funkcjonujących placówek kultury i sportu.

4. Powiązanie z działaniami z innymi programami

4. a) Zgodność ze strategią gminy

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Działdowo do roku 2010

Cel strategiczny nr 2. Poprawa warunków życia mieszkańców gminy

2.1. Poprawa a przynajmniej nie pogarszanie stanu zdrowia mieszkańców

2.1.1. Udział gminy w poprawianiu leczenia otwartego.

2.1.2. Działania gminy służące poprawie funkcjonowania ośrodków zdrowia.

4. b) Zgodność ze strategią powiatu

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu działdowskiego

Cel strategiczny 1.2. Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej

4. c) Zgodność ze strategią województwa

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2015. Cel strategiczny: Zamożne, wszechstronnie rozwinięte obszary wiejskie filarem gospodarki regionu. Działanie: Lepsza infrastruktura społeczna

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina; przedszkola, szkoły i placówki edukacyjne działające w systemie oświaty (wspierane publicznie i nie działające dla zysku); ośrodki zdrowia; - organizacje pozarządowe działające non profit, stowarzyszenia, fundacje, a także kościoły i związki wyznaniowe i inne instytucje publiczne

6. Nakłady niezbędne do wdrożenia działania

2004-2006

3 541 750

2007-2013

4 185 893

7. Przyjęte mierniki

Liczba zmodernizowanych budynków oświatowych, liczba nowo wybudowanych budynków

8. Oczekiwane rezultaty

Infrastruktura edukacyjna

Planowane rezultaty :

- likwidacja poszyc dachowych wykonanych z materiałów niebezpiecznych
- zabezpieczenie obiektów przed działaniem czynników atmosferycznych
- usunięcie zagrożeń dla zdrowia i bezpieczeństwa uczniów i pracowników szkoły
- poprawa estetyki obiektu
- zwiększenie funkcjonalności
- obniżenie kosztów eksploatacji
- spadek poziomu zanieczyszczeń
- ułatwienie dostępu do edukacji

Planowane oddziaływania :

- poprawa komfortu i warunków pracy i nauczania
- wzrost poziomu umiejętności uczniów
- poprawa stanu środowiska naturalnego
- nowe miejsca pracy

Infrastruktura sportowa

Planowane rezultaty :

- wzrost liczby osób korzystających z obiektów sportowych
- wzrost ilości uprawianych dyscyplin sportowych
- poprawa warunków do rozwoju sportu i rekreacji

Planowane oddziaływania :

- poprawa warunków i komfortu pracy i nauczania oraz bezpieczeństwa uczniów
- wzrost poziomu umiejętności
- podniesienie sprawności fizycznej i stanu zdrowia
- nowe miejsca pracy

9. Lista zadań inwestycyjnych do działania 9

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji		Oczekiwane rezultaty	Nakład do poniesienia
		2004 – 2006	2007 – 2013		
1.	Rozbudowa i modernizacja S.P. w Wysokiej	2004 – 2006			400 000
2.	Remont i modernizacja S.P w Uzdowie	2004 – 2006			825 000
3.	Budowa sali sportowej w Sławkowie	2004 – 2006			1 482 750
4.	Remont budynku Zespołu Szkół w Księżym Dworze	2004 – 2006			500 000
5.	Modernizacja starej części budynku S.P. w Petrykozach	2004 – 2006			100 000
6.	Remont i modernizacja świetlicy szkolnej w Ruszkowie	2004 – 2006			234 000
7.	Budowa boisk sportowych w S.P. w Uzdowie		2007 – 2013		150 000
8.	Budowa sali sportowej w Uzdowie		2007-2013		1 525 893
9.	Budowa sali sportowej w Księżym Dworze		2007-2013		1 600 000
10.	Docieplanie starej części S.P. w Klęczkowie		2007 – 2013		100 000
11.	Budowa boisk szkolnych w Turzy Wielkiej		2007 – 2013		160 000
12.	Budowa boisk szkolnych w Księżym Dworze		2007 – 2013		250 000
13.	Budowa boisk szkolnych w Petrykozach		2007 – 2013		100 000
14.	Budowa łącznika w Szkole Podstawowej		2007-2013		300 000

V. PLAN FINANSOWY NA LATA 2004 – 2006

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji	Nakłady do poniesienia			
		2004-2006	ogółem	Budżet gminy	Środki zewnętrzne	Źródło finansowania
1.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Pożarach wraz z oczyszczalnią ścieków	2005	632 571	158143	474428	Budżet gminy, Fundusze UE
2.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Rudolfowo – Działdowo	2005	442 000	110500	331500	Budżet gminy, Fundusze UE
3.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Kramarzewo – Uzdo	2005 - 2006	1 000 000	250000	750000	Budżet gminy, Fundusze UE
4.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Zakrzewie	2006	603 000	150750	452250	Budżet gminy, Fundusze UE
5.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Kisiny – Działdowo	2006	1 100 000	275000	825000	Budżet gminy, Fundusze UE
6.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Kurki – Działdowo	2006	1 000 000	250000	750000	Budżet gminy, Fundusze UE
7.	Budowa oczyszczalni ścieków w Zakrzewie	2006	5 000 000	1250000	3750000	Budżet gminy, Fundusze UE
8.	Budowa oczyszczalni przyzagrodowych	2006	500 000	125000	375000	Budżet gminy, Fundusze UE
9.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Gnojno – Zakrzewo	2006	1 130 000	282500	847500	Budżet gminy, Fundusze UE
1.	Budowa sieci wodociągowej Pożary – Sękowo	2004	308 185	77046	231139	Budżet gminy, Fundusze UE
2.	Budowa sieci wodociągowej Mosznica – Lipówka	2004 – 2005	1 264 000	316000	948000	Budżet gminy, Fundusze UE
4.	Budowa sieci wodociągowej Rudolfowo – Działdowo	2005	224 000	56000	168000	Budżet gminy, Fundusze UE
5.	Budowa sieci wodociągowej Kramarzewo – Uzdo	2005	400 000	100000	300000	Budżet gminy, Fundusze UE

6.	Modernizacja hydrofoni w Uzdowie	2005	100 000	25000	75000	Budżet gminy, Fundusze UE
7.	Budowa sieci wodociągowej Myśłeta – Uzdowo	2006	300 000	75000	225000	Budżet gminy, Fundusze UE
1.	Budowa drogi Burkat – Klęczkowo	2004	798 115	199529	598586	Budżet gminy, Fundusze UE
3.	Budowa drogi Wilamowo – Pożary	2005	300 000	75000	225000	Budżet gminy, Fundusze UE
4.	Budowa drogi Księży Dwór – Wysoka	2004 – 2005	960 000	240000	720000	Budżet gminy, Fundusze UE
5.	Budowa drogi w miejscowości Księży Dwór	2006	90 000	22500	67500	Budżet gminy, Fundusze UE
6.	Budowa drogi Pierławki – Burkat (droga gruntowa)	2006	80 000	20000	60000	Budżet gminy, Fundusze UE
7.	Budowa drogi Gnojno – Łęzek	2006	200 000	50000	150000	Budżet gminy, Fundusze UE
1.	Likwidacja mogielnika w Rywocinach	2004 – 2005	100 000	25000	75000	Budżet gminy, Fundusze UE
2.	Zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów	2004 – 2005	50 000	12500	37500	Budżet gminy, Fundusze UE
3.	Budowa nowej niecki na składowanie odpadów	2005 – 2006	2 000 000	500000	1500000	Budżet gminy, Fundusze UE
4.	Zakup samochodów specjalistycznych do odpadów stałych	2005 – 2006	250 000	62500	187500	Budżet gminy, Fundusze UE
1.	Uzbrojenie 34 ha terenu wraz z jego wykupem w miejscowości Komorniki	2004 – 2006	1 000 000	250000	750000	Budżet gminy, Fundusze UE
2.	Uzbrojenie 20 ha terenu wraz z jego wykupem w miejscowości Kolgartowo	2004 – 2006	800 000	200000	600000	Budżet gminy, Fundusze UE
1.	Naprawa dachu na świetlicy w Turzy Wielkiej	2004 – 2006	30 000	7500	22500	Budżet gminy, Fundusze UE
2.	Dobudowa sanitariatów i zaplecza kuchennego w świetlicy w Krasnołące	2004 – 2006	100 000	25000	75000	Budżet gminy, Fundusze UE

3.	Adaptacja starej kotłowni na świetlicę w Księżym Dworze	2004 – 2006	50 000	12500	37500	Budżet gminy, Fundusze UE
1.	Rozbudowa i modernizacja S.P. w Wysokej	2004 – 2006	400 000	100000	300000	Budżet gminy, Fundusze UE
2.	Remont i modernizacja S.P w Uzdowie	2004 – 2006	825 000	206250	618750	Budżet gminy, Fundusze UE
3.	Budowa sali sportowej w Sławkowie	2004 – 2006	1 482 750	370688	1112063	Budżet gminy, Fundusze UE
4.	Remont budynku Zespołu Szkół w Księżym Dworze	2004 – 2006	500 000	125000	375000	Budżet gminy, Fundusze UE
5.	Modernizacja starej części budynku S.P. w Petrykozach	2004 – 2006	100 000	25000	75000	Budżet gminy, Fundusze UE
6.	Remont i modernizacja świetlicy szkolnej w Ruszkowie	2004 – 2006	234 000	58500	175500	Budżet gminy, Fundusze UE
Ogółem			24 353 621	6088405	18265216	

VI. Plan finansowy na lata 2007-2013

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji	Nakłady do poniesienia			
		2007-2013	ogółem	gmina	środki zewnętrzne	Źródła finansowania
1	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Gnojno – Petrykozy	2007	1 116 000	279000	837 000	Budżet gminy, Fundusze UE
2	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Petrykozy – Rywociny	2007	565 000	141250	423 750	Budżet gminy, Fundusze UE
3	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gąsiorowie wraz z oczyszczalnią	2007	1 000 000	250000	750 000	Budżet gminy, Fundusze UE
4	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Jankowcu wraz z oczyszczalnią	2007 - 2013	1 000 000	250000	750 000	Budżet gminy, Fundusze UE
5	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Burkacie, Filicach, Niestoji wraz z oczyszczalnią ścieków	2007 - 20013	3 000 000	750000	2 250 000	Budżet gminy, Fundusze UE
6	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Turza Wielka – Myślęta	2007 – 20013	1 200 000	300000	900 000	Budżet gminy, Fundusze UE
7	Wymiana sieci azbestowej w Uzdowie	2007 – 2013	300 000	75000	225 000	Budżet gminy, Fundusze UE
8	Budowa sieci wodociągowej Działdowo – Komorniki	2007	400 000	100000	300 000	Budżet gminy, Fundusze UE
9	Rozbudowa sieci wodociągowej w Filicach	2007 – 2013	200 000	50000	150 000	Budżet gminy, Fundusze UE
10	Rozbudowa sieci wodociągowej w Księżym Dwórze	2007 – 2013	200 000	50000	150 000	Budżet gminy, Fundusze UE
11	Budowa sieci wodociągowej Uzdowo – Grzybiny	2007	992 000	248000	744 000	Budżet gminy, Fundusze UE
12	Budowa drogi w miejscowości Gnojno (droga asfaltowa)	2007 – 2013	500 000	125000	375 000	Budżet gminy, Fundusze UE
13	Budowa drogi Sękowo – Turza Wielka (droga gruntowa)	2007 – 2013	100 000	25000	75 000	Budżet gminy, Fundusze UE
14	Budowa drogi Turza Wielka – Skurpie (droga asfaltowa)	2007 - 2013	500 000	125000	375 000	Budżet gminy, Fundusze UE

15	Budowa drogi Wysoka – Prioma (droga asfaltowa)	2007 – 2013	500 000	125000	375 000	Budżet gminy, Fundusze UE
16	Budowa drogi w miejscowości Ruszkowo -domki (droga asfaltowa)	2007 – 2013	300 000	75000	225 000	Budżet gminy, Fundusze UE
17	Budowa drogi w miejscowości Burkat, wewnętrzna droga asfaltowa	2007 - 2013	500 000	125000	375 000	Budżet gminy, Fundusze UE
18	Budowa drogi Kramarzewo – Sławkowo	2007 – 2013	900 000	225000	675 000	Budżet gminy, Fundusze UE
19	Budowa dróg Wysoka – Pierławki – Burkat, droga asfaltowa	2007 – 2013	1 300 000	325000	975 000	Budżet gminy, Fundusze UE
20	Budowa drogi Uzdowo – Grzybiny (droga asfaltowa)	2007 – 2013	1 100 000	275000	825 000	Budżet gminy, Fundusze UE
21	Budowa drogi Sękowo – Kramarzewo (droga powiatowa)	2007 – 2013	300 000	75000	225 000	Budżet gminy, Fundusze UE
22	Likwidacja dzikich wysypisk	2007 – 2013	100 000	25000	75 000	Budżet gminy, Fundusze UE
23	Modernizacja kotłowni w świetlicy w Turzy Wielkiej	2007 – 2013	300 000	75000	225 000	Budżet gminy, Fundusze UE
24	Budowa kotłowni w świetlicy w Gnojnie	2007 – 2013	300 000	75000	225 000	Budżet gminy, Fundusze UE
25	Budowa kotłowni w świetlicy w Petrykozach	2007 – 2013	300 000	75000	225 000	Budżet gminy, Fundusze UE
26	Uzbrojenie 5 ha terenu wraz z jego wykupem w miejscowości Uzdowo	2007 – 2013	500 000	125000	375 000	Budżet gminy, Fundusze UE
27	Uzbrojenie 20 ha terenu w miejscowości Rudolfowo	2007 – 2013	500 000	125000	375 000	Budżet gminy, Fundusze UE
28	Uzbrojenie 20 ha terenu w miejscowości Burkat	2007 – 2013	500 000	125000	375 000	Budżet gminy, Fundusze UE
29	Uzbrojenie 30 ha terenu w miejscowości Kisiny	2007 – 2013	500 000	125000	375 000	Budżet gminy, Fundusze UE
30	Świetlica w Turzy Wielkiej - sporządzenie dokumentacji projektowo – przetargowej. Instalacja C.O	2007 – 2013	100 000	25000	75 000	Budżet gminy, Fundusze UE

31	Malowanie, budowa sanitariatów i szamba w świetlicy w Petrykozach	2007 – 2013	100 000	25000	75 000	Budżet gminy, Fundusze UE
32	Remont i modernizacja świetlicy w Gnojnie	2007 – 2013	200 000	50000	150 000	Budżet gminy, Fundusze UE
33	Remont świetlicy w Rywocinach	2007 – 2013	20 000	5000	15 000	Budżet gminy, Fundusze UE
34	Adaptacja budynku szkoły Podstawowej w Grzybinach na zieloną szkołę	2007 – 2013	300 000	75000	225 000	Budżet gminy, Fundusze UE
35	Budowa infrastruktury technicznej nad brzegiem jeziora w Grzybinach	2007 – 2013	300 000	75000	225 000	Budżet gminy, Fundusze UE
36	Adaptacja wyrobiska pożwirowego w Komornikach do celów sportowo – rekreacyjnych	2007 – 2013	500 000	125000	375 000	Budżet gminy, Fundusze UE
37	Remont wieży Bismarka wraz z organizacją ścieżek pieszo – rowerowych w Malinowie	2007 – 2013	500 000	125000	375 000	Budżet gminy, Fundusze UE
38	Uatrakcyjnienie doliny Działdówki do celów turystycznych	2007 – 2013	300 000	75000	225 000	Budżet gminy, Fundusze UE
39	Uzbrojenie terenu nad Jeziorem Straszewo w Jankowicach	2007 – 2013	500 000	125000	375 000	Budżet gminy, Fundusze UE
40	Budowa boisk sportowych w S.P. w Uzdowie	2007 – 2013	150 000	37500	112 500	Budżet gminy, Fundusze UE
41	Budowa sali sportowej w Uzdowie	2007-2013	1 525 893	381473	1 144 420	Budżet gminy, Fundusze UE
42	Budowa sali sportowej w Księżym Dworze	2007-2013	1 600 000	400000	1 200 000	Budżet gminy, Fundusze UE
43	Docieplanie starej części S.P. w Kłęczkowie	2007 – 2013	100 000	25000	75 000	Budżet gminy, Fundusze UE
44	Budowa boisk szkolnych w Turzy Wielkiej	2007 – 2013	160 000	40000	120 000	Budżet gminy, Fundusze UE
45	Budowa boisk szkolnych w Księżym Dworze	2007 – 2013	250 000	62500	187 500	Budżet gminy,

						Fundusze UE
46	Budowa boisk szkolnych w Petrykozach	2007 – 2013	100 000	25000	75 000	Budżet gminy, Fundusze UE
47	Budowa łącznika w Szkole Podstawowej	2007-2013	300 000	75000	225 000	Budżet gminy, Fundusze UE
Ogółem			12 705 893	3176473	9 529 420	

VII. SYSTEM WDRAŻANIA

Realizacja zawartych celów i zadań w Planie Rozwoju Lokalnego gminy Działdowo jest ściśle związana z określeniem szczegółowych procedur wdrażania Planu przez władze gminy. Dlatego też, konieczne jest powołanie przez Wójta Zespołu ds. ewaluacji i monitoringu Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Działdowo składającej się z:

- Wójta lub Zastępcy Wójta;
- Przewodniczącego Rady Gminy;
- Przewodniczących Komisji Rady Gminy;
- przedstawicieli Urzędu Gminy odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań inwestycyjnych zawartych w Planie Rozwoju Lokalnego;
- przedstawicieli organizacji pozarządowych z terenu Gminy;
- przedstawicieli pracodawców;
- przedstawicieli innych podmiotów zainteresowanych rozwojem Gminy.

Do zadań zespołu powinno należeć:

- monitorowanie wdrażania PRL Gminy;
- sporządzanie szczegółowych projektów zadań,
- ocena i opiniowanie propozycji nowych zadań,
- modyfikowanie już zatwierdzonych działań i zadań,
- wnioskowanie do Rady Gminy o zatwierdzenie zmian w PRL Gminy,
- okresowa analiza zadań i działań zawartych w PRL Gminy;
- informowanie Rady Gminy o potrzebie aktualizacji PRL Gminy.

VII. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

1) System monitorowania planu rozwoju lokalnego

Wdrażanie każdego Planu Rozwoju wymaga prowadzenia ciągłego monitoringu osiągnięcia postawionych celów. Zaniechanie kontroli realizacji planu może skutkować spadkiem skuteczności i efektywności procesu wdrażania.

Plan Rozwoju Lokalnego gminy Działdowo będzie monitorowany przez powołany do tego celu przez Wójta gminy Zespół ds. ewaluacji i monitoringu Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Działdowo.

2) Sposoby oceny planu rozwoju lokalnego.

Ocena Planu będzie odbywać się systematycznie na posiedzeniach Zespołu ds. ewaluacji i monitoringu Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Działdowo, który to przedstawiać będzie informacje radzie Gminy. Komisja ta dwa razy do roku będzie dokonywała oceny realizacji Planu i przedstawiała wyniki Radzie Gminy. Podstawą oceny Planu będą zestawy mierników zawartych przy każdym z zadań zawartych w PRL Gminy. Zestaw mierników pozwala na zweryfikowanie czy dane zadanie zostało wykonane w założonym terminie. Osiągnięcie w założonym terminie przyjętych mierników oznaczać będzie osiągnięcie wyznaczonych zadań, a te z kolei oznaczać będą osiągnięcie przyjętych działań i celów.

3) Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Warunki jakie musi spełnić Plan Rozwoju Lokalnego aby mógł sprawnie funkcjonować jest stworzenie możliwości udziału wszystkich partnerów społecznych w jego realizacji. Wiąże się to ściśle z: wykorzystaniem potencjału organizacji i społeczności lokalnej poprzez skoordynowanie działań w ramach jednego, spójnego projektu akceptowanego i wspieranego przez wszystkich uczestników; optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji gminy, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorstw; innowacyjność proponowanych rozwiązań, wyrażająca się zastosowaniem nowych podejść do problemów związanych z rozwojem lokalnym; istnienie grupy lokalnych liderów.

Punktem wyjścia opracowania systemu włączenia partnerów społecznych na rzecz realizacji Planu Rozwoju Lokalnego Gminy było powołanie grupy roboczej (komitet techniczny), która miała za zadanie opracowanie dokumentu końcowego. Grupa ta powołana została przez Wójta gminy. Do zadań Komitetu Technicznego należy czuwanie nad przestrzeganiem spójności każdego projektu w odniesieniu do kierunków strategicznych i przyjętego planu działań; śledzenie realizacji i ocenianie każdego etap wdrażania przyjętego planu działań; proponowanie rocznych programów działań; wnioskowanie o zmiany w bieżącym funkcjonowaniu Planu, udzielanie aprobaty dla nowych działań podejmowanych w ramach rozwoju lokalnego, przedstawianie Radzie Gminy zmian w działaniach podejmowanych w ramach Planu oraz przedkładanie planów nowych działań.

4) Public Relations (PR) planu rozwoju lokalnego

Plan Rozwoju Gminy Działdowo posiada duże znaczenie dla władz, jak i mieszkańców gminy. Dlatego też proces jej wdrażania powinien być procesem publicznym. Szeroka akcja informacyjna władz gminy jest jednym z podstawowych gwarantów jego skutecznego wdrażania.

Public relations (PR) określa się jako planowane i ciągłe wysiłki mające na celu stanowienie i utrzymanie wzajemnego zrozumienia między daną organizacją a społeczeństwem. Działania gminy w zakresie PR są prezentowaniem całej działalności gminy związanej z wdrażaniem Planu Rozwoju Lokalnego i wszystkich jego funkcji w procesie zaspokajania potrzeb społecznych. Jest to koncepcja zmniejszania dystansu w stosunkach między gminą a mieszkańcami.

Działalność PR obejmuje: stosunki z mediami; wspieranie wprowadzania nowych inwestycji; budowanie image całej gminy, by sprzyjać jej inwestycjom, komunikacji z gminą, lobbying i doradztwo.

Zadania PR dla Planu Rozwoju Lokalnego są różne w zależności od grup, do których są skierowane. Polegają one na:

- Ø w stosunku do pracowników Urzędu Gminy: kreowanie postaw zadowolenia z pracy, gminy i realizowanych zadań;

Ø w stosunku do mieszkańców: upowszechnianiu informacji o perspektywach działania gminy, zmianach w zarządzaniu, koniecznych nakładach finansowych; informowaniu o celach i perspektywach gminy, o jej akcjach na rzecz najbliższego otoczenia.